

**GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
DEPARTAMENT WARUNKÓW ŻYCIA**

**METODOLOGIA
BADANIA
BUDŻETÓW
GOSPODARSTW
DOMOWYCH**

Zeszyt metodologiczny zaopiniowany przez Komisję Metodologiczną GUS

WARSZAWA 2011

WSTĘP

Metodologia badania budżetów gospodarstw domowych jest trzecim opracowaniem z zakresu badania budżetów. Pierwsze ukazało się w 1986 r. w Zeszycie Metodycznym GUS nr 62 „Metodyka i organizacja badań budżetów gospodarstw domowych”. Drugie – w 1999 r. w serii Zeszyty Metodyczne i Klasyfikacje „Metodyka Badania Budżetów Gospodarstw Domowych”. Ze względu na istotne zmiany w metodologii i organizacji badania, jakie dokonały się w ostatnim dziesięcioleciu, konieczne stało się zaprezentowanie użytkownikom aktualnie stosowanej metodologii badania.

Publikacja składa się z trzech rozdziałów oraz aneksu.

Rozdział pierwszy dotyczy charakterystyki badania budżetów gospodarstw domowych, w którym omówione zostały m.in. cel badania, podstawa prawna badania, podmiot i przedmiot badania, rys historyczny badania, dobór próby, metoda i organizacja badania, narzędzia badawcze oraz zagadnienia rezygnacji przez respondentów z udziału w badaniu, a także jakości danych.

Rozdział drugi prezentuje ważniejsze pojęcia, definicje oraz kategorie ekonomiczne stosowane w badaniu budżetów gospodarstw domowych.

Tematem rozdziału trzeciego jest przyjęty w badaniu sposób przetwarzania danych oraz opracowania wyników i ich prezentacji.

W aneksach zamieszczono m. in. klasyfikacje przychodów i rozchodów stosowane w badaniu budżetów gospodarstw domowych, tablice przeglądowe, wykaz badań modułowych zrealizowanych na próbie wylosowanej do badania budżetów, wykaz publikacji Głównego Urzędu Statystycznego zawierających wyniki badania budżetów oraz wzory kwestionariuszy stosowanych do badania budżetów gospodarstw domowych w 2010 roku.

dr Piotr Łysoń

Dyrektor Departamentu Warunków Życia

Warszawa, maj 2011 r.

8.	ŹRÓDŁA UTRZYMANIA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	39
9.	ŹRÓDŁA UTRZYMANIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	40
10.	GRUPOWANIA GOSPODARSTW DOMOWYCH	41
11.	KLASYFIKACJE	46
Rozdział III	WYNIKI BADANIA BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH	48
1.	PRZETWARZANIE DANYCH	48
1.1.	REDAGOWANIE DANYCH	48
1.2.	TWORZENIE ZBIORU WTÓRNEGO	53
1.3.	OPRACOWANIE TABLIC WYNIKOWYCH	54
2.	PREZENTACJA WYNIKÓW	54
ANEKS I	KATEGORIE EKONOMICZNE	59
ANEKS II	KLASYFIKACJE: PRZYCHODY, ROZCHODY, SPOŻYCIE, WYPOSAŻENIE	65
ANEKS III	KLASYFIKACJA OPISOWA WYDATKÓW NA TOWARY I USŁUGI KONSUMPCYJNE	95
ANEKS IV	TABLICE PRZEGLĄDOWE LATA 2000-2009.....	122
ANEKS V	WYKAZ BADAŃ MODUŁOWYCH ZREALIZOWANYCH W LATACH 1999 – 2010	128
ANEKS VI	PUBLIKACJE GUS ZAWIERAJĄCE WYNIKI Z BADANIA BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH	129
ANEKS VII	KWESTIONARIUSZE STOSOWANE W BADANIU BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH W 2010 R.	130
	BIBLIOGRAFIA	

Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych wykorzystywane są głównie do:

- analizy poziomu i zróżnicowania warunków bytu podstawowych grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych oraz przyczyn powodujących to zróżnicowanie;
- analizy poziomu oraz zróżnicowania warunków życia podstawowych grup gospodarstw domowych w ujęciu dynamicznym;
- tworzenia wag służących do obliczania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych, a tym samym pośrednio do rewaloryzacji rent i emerytur oraz innych świadczeń społecznych;
- ustalania poziomu minimalnego wynagrodzenia;
- szacowania obciążeń wydatkowych i podatkowych gospodarstw domowych;
- badania spożycia naturalnego;
- badania ubóstwa;
- badania poziomu oraz zachodzących zmian w dochodach nominalnych i realnych poszczególnych grup gospodarstw domowych;
- szczegółowych badań rynku konsumpcyjnego, opracowań prognostycznych oraz innych analiz ekonomicznych;
- porównań międzynarodowych.

Ze względu na znaczenie i szerokie wykorzystywanie, wyniki badania budżetów gospodarstw domowych powinny w sposób prawidłowy i wiarygodny odzwierciedlać rzeczywistość. Wymaga to sprawnej organizacji, dużej dokładności i ustawicznej kontroli tego badania na wszystkich etapach realizacji.

2. Podstawa prawna badania

Podstawę prawną prowadzenia badania budżetów gospodarstw domowych stanowią: Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 1995 r. Nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami) oraz coroczne rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej, ustalające program badań na dany rok.

Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy okres czasu i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

5. Przedmiot badania

Przedmiotem badania jest przede wszystkim budżet gospodarstwa domowego, tzn. wielkość przychodów i rozchodów (pieniężnych i niepieniężnych) wszystkich członków badanego gospodarstwa domowego oraz ilościowe spożycie wybranych artykułów i usług.

6. Postanowienia wstępne

1. Ankieter – pracownik urzędu statystycznego, który organizuje badanie w terenie, utrzymuje bezpośredni kontakt z badanymi gospodarstwami domowymi, kontroluje, analizuje i rejestruje dane uzyskane od badanych gospodarstw domowych.
2. Inspektor (osoba kontrolująca) – pracownik urzędu statystycznego, który sprawuje nadzór nad pracą przydzielonych mu ankierów, polegający na kontroli ich pracy w terenie, bieżącym instruktazu oraz analizie dostarczonych przez ankierów kwestionariuszy przed ich przekazaniem do opracowania.
3. Pojęcie „gospodarstwo domowe” stosowane jest w dalszej części instrukcji zamiennie z pojęciem „rodzina”, zatem termin „budżet gospodarstwa domowego”, w myśl tego założenia, jest równoznaczny z określeniem „budżet rodziny” lub „budżet domowy”.
4. Stosowane w niniejszej instrukcji skróty oznaczają:
GUS – Główny Urząd Statystyczny,
Departament – Departament Warunków Życia,
US – Urząd Statystyczny,
tpb – terenowy punkt badań. Jest to jednostka terytorialna w organizacji badań budżetów rodzinnych, posiadająca swój stały numer identyfikacyjny, na terenie której w każdym okresie rotacji (miesiącu) objęte są badaniem gospodarstwa domowe zamieszkałe w dwóch mieszkaniach,

Metoda rotacyjna oznacza wymianę badanych gospodarstw w ciągu roku. W przypadku rotacji kwartalnej gospodarstwa wymieniane są co kwartał, w przypadku rotacji miesięcznej - co miesiąc.

8. Metoda badania

Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą reprezentacyjną, opartą na próbie losowej, która daje możliwość uogólnienia z określonym błędem, uzyskanych wyników na wszystkie prywatne gospodarstwa domowe w kraju.

W badaniu budżetów rodzinnych zastosowana została metoda rotacji całkowitej, z miesięcznym okresem wymiany rodzin. Oznacza to, że co miesiąc w każdym terenowym punkcie badań (tpb) w badaniu uczestniczą gospodarstwa domowe zamieszkałe w dwóch różnych mieszkaniach.

Badaniu podlegają wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach² (w jednym mieszkaniu może mieszkać więcej niż jedno gospodarstwo domowe). Od 1993 r. (eksperymentalnie w 1992 r.) badanie budżetów prowadzone jest metodą rotacji całkowitej miesięcznej, o cyklu kwartalnym.

„Rotacja miesięczna” oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe. Jest to tzw. miesiąc badania. Gospodarstwo notuje w tym okresie swoje rozchody i przychody w specjalnych zeszytach, nazywanych książeczkami budżetowymi.

„Rotacja całkowita” oznacza, że wymianie podlegają wszystkie gospodarstwa domowe uczestniczące w badaniu w danym okresie.

„Cykl kwartalny” oznacza, że z gospodarstwami domowymi badanymi w poszczególnych miesiącach kwartału kalendarzowego na koniec kwartału przeprowadzany jest dodatkowy wywiad. Dla gospodarstw badanych w styczniu, lutym i marcu wywiad kwartalny przeprowadzany jest na przełomie marca i kwietnia, dla gospodarstw badanych w kwietniu, maju i czerwcu wywiad ten przeprowadzany jest na przełomie czerwca i lipca itd.

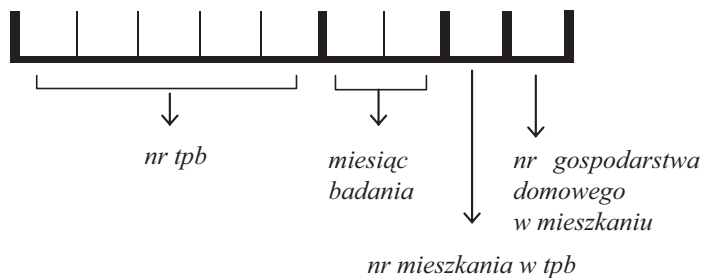
W przypadku nieprzystąpienia do badania żadnego gospodarstwa domowego z wylosowanego mieszkania, dobierane jest inne mieszkanie, ze specjalnie przygotowanej w tym ce-

---

² Przez mieszkanie w badaniu budżetów gospodarstw domowych rozumie się odrębny lokal mieszkalny w budynku wielomieszkaniowym jak i dom jednorodzinny.

Numer gospodarstwa domowego ilustruje następujący schemat:

Numer identyfikacyjny gospodarstwa domowego w terenowym punkcie badań jest stały i nie zmienia się w trakcie cyklu badania.

Numer losowy to numer kolejny mieszkania w danym terenowym punkcie badań. Jest on unikalny w ramach każdego tpb, może się natomiast powtarzać w różnych tpb.

Symbol okresu uczestnictwa odnosi się do informacji:

- czy gospodarstwo bierze udział w badaniu, nie podejmuje badania lub przerywa badanie,
- czy gospodarstwo zamieszkuje w mieszkaniu wylosowanym do badania, czy dobranym z listy rezerwowej,
- który z kolei rok gospodarstwo bierze udział w badaniu.

Metodologia badania budżetów gospodarstw domowych jest dostosowana do zaleceń EUROSTAT³ oraz Systemu Rachunków Narodowych.

9. Dobór próby

9.1. Operat losowania

Próby, do badania budżetów gospodarstw domowych, podobnie jak i do innych badań gospodarstw domowych, dobierane są przy zastosowaniu schematu losowania dwustopniowego, z operatu losowania opartego o system TERYT tj. rejestru podziału terytorialnego kraju.

W operacie tym wyróżniono dwa rodzaje jednostek pierwszego stopnia – jps:

³ EUROSTAT – Office Statistique des Communautés Europeennes, Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich

Jest to procedura doboru systematycznego, po uprzednim losowym uporządkowaniu jednostek pierwszego stopnia w warstwach.

Próba pierwszego stopnia liczy 1566 terenowych punktów badań i złożona jest z dwóch podpróbek niezależnych liczących po 783 tpb⁵. Każda podpróbka losowana jest na dwa lata. Co roku wymieniana jest jedna podpróbka.

W każdym wylosowanym tpb przeprowadzone zostało losowanie mieszkań. Przy losowaniu mieszkań przyjęto następujące założenia:

- 1) w badaniu stosuje się model rotacji całkowitej z miesięcznym okresem wymiany próby;
- 2) dla każdego miesiąca losuje się dwa mieszkania w danym tpb, a w wylosowanym mieszkaniu badane są wszystkie gospodarstwa domowe;
- 3) w wylosowanym mieszkaniu przeprowadzane jest badanie w danym miesiącu w dwóch kolejnych latach np. w 2009-2010 w jednej podpróbce oraz 2010-2011 w podpróbce drugiej i przewiduje się podobną procedurę w latach następnych;
- 4) ze względu na występowanie odmów udziału w badaniu, w każdym tpb losuje się rezerwową próbę mieszkań.

Uwzględniając powyższe założenia w każdym tpb losowane są 24 mieszkania (po dwa na każdy miesiąc) oraz próbę rezerwową liczącą do 150 mieszkań. W próbie rezerwowej mieszkania występują w kolejności losowej.

Od 2005 roku miesięczna próba mieszkań wylosowanych do badania wynosi 3132, zaś roczna 37584.

9.2. Estymacja parametrów i ocena precyzji estymatorów

Podstawowymi parametrami szacowanymi w badaniach budżetów gospodarstw domowych są przeciętne miesięczne wydatki (dochody, spożycie) na jedną osobę w gospodarstwie domowym. Parametr ten ma postać ilorazu zmiennych losowych tj:

$$(1) R = \frac{X}{Y},$$

gdzie:

---

⁵ W 2005 roku nastąpiło zwiększenie o 50% próby jednostek pierwszego stopnia w warstwach wiejskich. Wcześniej losowano próby liczące po 675 terenowych punktów badań.

Precyzję estymatora r tj oszacowania R obliczamy metodą zrównoważonych półprób replikacyjnych⁶. Wykorzystuje się przy tym fakt losowania dwu prób z każdej warstwy.

W metodzie tej najpierw wyliczane są wartości: $x_{1h}, x_{2h}, y_{1h}, y_{2h}$ które są oszacowaniami sum wartości zmiennych X i Y w h -tej warstwie odpowiednio na podstawie pierwszej i drugiej podpróbki. Następnie dla wartości r obliczamy zrównoważone replikacje r_α ($\alpha = 1, 2, \dots, A$; $A = 128$) według poniższych wzorów:

$$(5) \quad x_\alpha = 2 * \sum_{h=1}^L [P_{ah} * x_{1h} + (1 - P_{ah}) * x_{2h}]$$

$$(6) \quad y_\alpha = 2 * \sum_{h=1}^L [P_{ah} * y_{1h} + (1 - P_{ah}) * y_{2h}]$$

gdzie:

P_{ah} – element macierzy $\mathbf{P}$ ⁷ zależny od numeru replikacji i numeru warstwy. Elementy macierzy $\mathbf{P}$ mają wartość 1 lub 0.

L – liczba warstw ($L = 109$)

$$(7) \quad r_\alpha = \frac{x_\alpha}{y_\alpha},$$

Z kolei, obliczamy oszacowania wariancji $s^2(r)$ oraz współczynnika zmienności $v(r)$ tj. względnego błędu standardowego:

$$(8) \quad s^2(r) = \frac{1}{A} \sum_{\alpha=1}^A (r_\alpha - r)^2$$

$$(9) \quad V(r) = \frac{\sqrt{s^2(r)}}{r}$$

Wartości oszacowanych błędów dla ocen najważniejszych parametrów zamieszczone są w publikacjach zawierających wyniki badań budżetów gospodarstw domowych⁸.

⁶ Opis tej metody podany został m.in. w pracy Carl-Erik Särndal, Bengt Swensson, Jan Wretman „Model Assisted Survey Sampling”. Springer – Verlag 1992.

⁷ Macierz $\mathbf{P}$ tworzy się na podstawie macierzy $\mathbf{H}$ - J. Hadamarda, w której elementy o wartości -1 zastąpione zostały zerami.

⁸ *Budżety gospodarstw domowych w 2008 r. Informacje i opracowania statystyczne*. GUS Warszawa, 2009 r. str. 197-208.

dów rzadkich poniesionych w ciągu kwartału oraz dochodów niepieniężnych uzyskanych z pracy najemnej.

Każdemu ankieterowi przydzielone są 3 bądź 4 terenowe punkty badań. W każdym miesiącu przeprowadza on badanie z gospodarstwami zamieszkałymi w co najmniej 6 mieszkaniach (nie więcej jednak niż w 8 mieszkaniach). Oznacza to, że ankieter organizuje w ciągu roku badanie i sprawuje nadzór nad gospodarstwami zamieszkałymi w co najmniej 72 mieszkaniach (jednak nie więcej niż w 96 mieszkaniach).

Pracę ankietera w urzędach statystycznych nadzoruje **inspektor**, który podlega koordynatorowi badania oraz kierownikowi Wydziału Badań Ankietowych.

Do podstawowych zadań inspektora należy:

- organizacja badania w terenie,
- kontrola jakości materiałów,
- kontrola pracy ankieterów,
- instruktaż i szkolenie ankieterów.

Do głównych zadań koordynatora należy:

- kontrola jakości materiału i zatwierdzanie zbioru wojewódzkiego,
- kontrola pracy inspektora i ankietera,
- instruktaż i szkolenie inspektorów i ankieterów,
- współpraca z autorami badania w GUS.

Ankieterzy, inspektorzy i koordynatorzy badań budżetów gospodarstw domowych są etatowymi pracownikami Urzędów Statystycznych. Legitymują się oni co najmniej średnim wykształceniem, odpowiednim przeszkoleniem oraz dużym doświadczeniem w realizacji badania w terenie. Pomędzy GUS a US istnieje ścisła współpraca, polegająca na bezpośrednich kontaktach pomiędzy pracownikami GUS, zajmującymi się badaniem budżetów gospodarstw domowych a kierownikami, czy też osobami nadzorującymi badanie budżetów w Urzędach Statystycznych. Składają się na nią:

- przeprowadzane dwukrotnie w ciągu roku 3-4-dniowe szkolenia instruktażowe połączone z obustronną wymianą doświadczeń,

W latach 2000 - 2003¹⁰ - wyniki przeważano strukturą gospodarstw domowych oszacowaną na podstawie danych pochodzących z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Od 2004 roku uzyskane z badania wyniki są przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002.

2. Schemat losowania

Do 1999 roku próba do badania budżetów gospodarstw domowych składała się w połowie z próby stałej i w połowie z próby zmiennej. Mieszkania do próby stałej losowano na okres czterech lat, a do próby zmiennej na dwa lata.

Począwszy od 2000 roku - do badania losowane są mieszkania na okres dwóch lat¹¹.

Ażeby zachować wymianę tylko części próby w 2000 roku w badaniu wzięły udział gospodarstwa domowe z wylosowanych do badania mieszkań wg nowej zasady (połowa próby) oraz połowa próby według starej zasady.

3. Klasyfikowanie grup społeczno-ekonomicznych

Począwszy od 2005 roku zrezygnowano z wyodrębniania grupy gospodarstw domowych pracowników użytkujących gospodarstwo rolne. Gospodarstwa te zostały zaklasyfikowane do pozostałych grup społeczno-ekonomicznych (tj. gospodarstw pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów i utrzymujących się z niezarobkowych źródeł) w zależności od głównego źródła utrzymania gospodarstwa domowego. Dla celów porównawczych niektóre tablice za rok 2004 zostały przeliczone według „nowych” grup społeczno-ekonomicznych.

4. Włączenie do badania kwestionariusza BR-05 „Dochody w naturze z pracy najemnej”

W 2006 roku wprowadzono do badania kwestionariusz BR-05 „Dochody w naturze z pracy najemnej”, na którym podczas wywiadu kwartalnego zbierane są informacje o osiągniętych przez członków gospodarstwa domowego dochodach niepieniężnych z pracy najemnej.

5. Rozszerzenie informacji o sytuacji mieszkaniowej gospodarstwa domowego

---

¹⁰ Dane za rok 2003 zostały przeważone dwiema metodami tj. strukturą gospodarstw domowych oszacowaną w oparciu o BAEL jak i NSP 2002.

¹¹ Patrz rozdział I pkt. 9

12. Kwestionariusze

W badaniu budżetów rodzinnych obowiązują następujące kwestionariusze:

1. INFORMACJA O UDZIALE W BADANIU (symbol BR-01b),
2. KARTA STATYSTYCZNA GOSPODARSTWA DOMOWEGO (symbol BR-01a),
3. KSIĄŻECZKA BUDŻETU GOSPODARSTWA DOMOWEGO (symbol BR-01),
4. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE O GOSPODARSTWIE DOMOWYM (symbol BR-04),
5. DOCHODY W NATURZE Z PRACY NAJEMNEJ (symbol BR-05).

Każdy kwestionariusz posiada metryczkę, w której zawarte są cechy identyfikacyjne gospodarstwa domowego: numer gospodarstwa, numer losowy oraz symbol województwa zamieszkania.

Informacje o udziale w badaniu – BR-01b

Kwestionariusz BR-01b zawiera podstawowe informacje na temat gospodarstw domowych zamieszkujących wylosowane do badania mieszkania, jak również gospodarstw domowych zamieszkujących mieszkania dobrane wówczas, gdy gospodarstwa domowe z wylosowanych mieszkań nie wzięły udziału w badaniu, przerwały badanie w trakcie miesiąca bądź nie udzieliły wywiadu kwartalnego.

Dla każdego terenowego punktu badań i dla każdego miesiąca przeznaczony jest jeden kwestionariusz BR-01b w ciągu 2-letniego cyklu badań.

Kwestionariusz ten stanowi „kartotekę” badania.

Karta statystyczna gospodarstwa domowego - BR-01a

Kwestionariusz BR-01a dostarcza podstawowych informacji o:

- cechach demograficznych i społeczno-ekonomicznych członków gospodarstwa domowego,

go w miesiącu badania,

- liczbę posiłków spożytych przez członków gospodarstwa domowego poza gospodarstwem domowym,
- liczbę posiłków spożytych w badanym gospodarstwie przez osoby nie będące jego członkami.

Po wypełnieniu przez gospodarstwo domowe książeczki, ankieter dokonuje symbolizacji podanych przychodów i rozchodów zgodnie z obowiązującą klasyfikacją.

Uwaga:

Transakcje dokonywane za pośrednictwem rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (ROR) traktowane są jako transakcje gotówkowe.

Każdy rozchód niepieniężny jest traktowany jednocześnie jako przychód niepieniężny.

Informacje uzupełniające o gospodarstwie domowym – BR-04

Kwestionariusz BR-04 służy uzyskaniu informacji o wyposażeniu gospodarstwa domowego w wybrane dobra trwałego użytkowania oraz nieruchomości, jak również o tzw. rozchodach rzadkich. Są to ważniejsze rozchody mające miejsce w danym kwartale kalendarzowym (obejmującym miesiąc badania).

Kwestionariusz wypełnia ankieter, na podstawie informacji uzyskanych od badanego gospodarstwa, w trakcie wywiadu przeprowadzonego na koniec kwartału (bądź w pierwszych dniach następnego kwartału).

Dochody w naturze z pracy najemnej – BR-05

Kwestionariusz BR-05 skierowany jest tylko do grupy gospodarstw domowych, których członkowie uzyskali dochody w naturze z pracy najemnej w kwartale, w którym w ciągu jednego miesiąca gospodarstwa te uczestniczyły w badaniu.

W badaniu wyróżnia się cztery przypadki niepodjęcia badania przez gospodarstwa domowe:

- gospodarstwa mające przystąpić do badania po raz pierwszy, lecz nie podejmujące uczestnictwa w nim;
- gospodarstwa prowadzące zapisy w analogicznym okresie roku poprzedniego i nie przystępujące do prowadzenia zapisów w miesiącu badania;
- gospodarstwa biorące udział w badaniu i przerywające prowadzenie zapisów w trakcie miesiąca badania;
- gospodarstwa badane w miesiącu badania i nie podejmujące wywiadu kwartalnego.

Spośród ogółu gospodarstw domowych (wylosowanych i dobranych, mających wziąć udział w badaniu zarówno po raz pierwszy jak i po raz drugi) 48,1% gospodarstw domowych nie podjęło się udziału w badaniu, 1,6% - przerwało badanie w trakcie realizacji, a 0,1% - nie udzieliło wywiadu kwartalnego.

Wśród gospodarstw domowych (wylosowanych i dobranych) mających wziąć udział w badaniu po raz pierwszy – 59,5% gospodarstw nie podjęło udziału w badaniu.

Natomiast spośród gospodarstw domowych (wylosowanych i dobranych), które prowadziły zapisy w analogicznym okresie roku poprzedniego nie przystąpiło do badania 14,9% gospodarstw domowych.

Najczęstszą przyczyną nieprzystąpienia do udziału w badaniu jest „odmowa” udziału w jego realizacji. Spośród wszystkich gospodarstw (wylosowanych i dobranych) – „odmowę” jako przyczynę nieprzystąpienia do badania wskazało 29,3% gospodarstw.

14. Błędy oraz kontrola jakości danych w terenie

Błędem nazywamy różnicę między wielkością uzyskaną z badania a wartością prawdziwą. Błędy występujące w badaniach statystycznych ogólnie dzielimy na losowe i nielosowe¹⁶.

Błędy losowe występują tylko w badaniach reprezentacyjnych. Powstają one stąd, że dane w badaniu uzyskano tylko od części badanej zbiorowości (próbki), która została wylo-

---

¹⁶ Prof. J. Kordos „Jakość danych statystycznych” PWE, 1988 r.

istotna jest kontrola merytoryczna księżeczki budżetowej. Przy jej dokonywaniu bardzo pomocne są informacje z kwestionariusza BR-01a. Zarejestrowane w księżeczce budżetowej dane o rozchodach i przychodach gospodarstwa, jak również ilościowym spożyciu artykułów żywnościowych, należy bowiem analizować biorąc pod uwagę cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne członków gospodarstwa oraz jego warunki mieszkaniowe. Duże znaczenie ma tu dobra współpraca ankietera z respondentami oraz jego zdolność do kojarzenia i interpretacji różnych faktów.

Wszelkie wątpliwości, co do zarejestrowanych danych ankiet wyjaśnia z rodziną. Może się okazać, że wykryte nieprawidłowości spowodowane są zapomnieniem dokonania odpowiednich zapisów przez gospodarstwo domowe lub niezrozumieniem niektórych zasad wypełniania księżeczki budżetowej.

Następny aspekt kontroli dotyczy prawidłowej symbolizacji rozchodów i przychodów gospodarstw domowych. Wymaga to dokładnej znajomości klasyfikacji. Po przeprowadzeniu kontroli merytorycznej ankiet dokonuje rejestracji danych zawartych w kwestionariuszach za pomocą specjalnie zaprojektowanych programów komputerowych.

Do składu gospodarstwa domowego **nie zalicza się**:

1. osób nieobecnych w gospodarstwie domowym, w wieku powyżej 15 lat, pobierających naukę poza miejscem zamieszkania, mieszkających w internatach, domach akademickich lub w domach prywatnych;
2. osób przebywających w zakładzie karnym;
3. osób nieobecnych w gospodarstwie domowym w okresie badania, przebywających w zakładach opiekuńczo-wychowawczych, w domach opieki lub w szpitalach, jeżeli ich rzeczywisty lub zamierzony okres pobytu poza gospodarstwem domowym jest dłuższy niż rok;
4. osób przebywających w gospodarstwie domowym w okresie badania (gości), obecnych w gospodarstwie domowym lub zamierzających w nim przebywać przez okres krótszy niż rok;
5. lokatorów, w tym uczniów i studentów na stacji (z wyjątkiem sytuacji, gdy są oni traktowani przez badane gospodarstwo domowe jako członkowie gospodarstwa);
6. osób wynajmujących pokój lub łóżko, na okres pracy w danej miejscowości (dotyczy to np.: takich prac jak melioracje, pomiar gruntów, wyrąb lasów, budowa);
7. osób mieszkających wspólnie z gospodarstwem domowym, zatrudnionych przez to gospodarstwo, np.: pomocy domowych, robotników rolnych, uczniów i praktykantów w zawodzie.

3. Budżet gospodarstwa domowego

Budżet gospodarstwa domowego jest to systematyczne zestawienie przychodów i rozchodów gospodarstwa za dany okres.

Przychody są to wszystkie wartości wpływające do gospodarstwa domowego.

Rozchody są to wszystkie wartości przekazywane przez gospodarstwo na zewnątrz.

Zestawienie systematyczne oznacza grupowanie przychodów i rozchodów według klasyfikacji, która zawiera szczegółowy wykaz symboli przychodów i rozchodów podlegających rejestracji.

Przychody netto są to wszystkie wartości wpływające do gospodarstwa domowego, *bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych przez płatnika w imieniu podatnika, jak również bez składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.* Na przychody netto składają się dochód rozporządzalny i pozycje oszczędnościowe po stronie przychodowej.

Rozchody netto są to wszystkie wartości wypływające z gospodarstwa na zewnątrz, *bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych przez płatnika w imieniu podatnika, jak również bez składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.* Na rozchody netto składają się wydatki i pozycje oszczędnościowe po stronie rozchodowej.

Dochód rozporządzalny jest to suma bieżących dochodów gospodarstwa domowego z poszczególnych źródeł pomniejszona o zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych płacone przez płatnika w imieniu podatnika (od dochodów z pracy najemnej oraz od niektórych świadczeń z ubezpieczenia społecznego i świadczeń pozostałych), o podatki od dochodów z własności, podatki płacone przez osoby pracujące na własny rachunek, w tym przedstawicieli wolnych zawodów i osób użytkujących gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz o składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi dochody pieniężne i niepieniężne, w tym spożycie naturalne (towary i usługi konsumpcyjne pobrane na potrzeby gospodarstwa domowego z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek) oraz towary i usługi otrzymane nieodpłatnie.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Na **dochód rozporządzalny** składają się:

- dochód z pracy najemnej,
- dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie,
- dochód z pracy na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie, z wykonywania wolnego zawodu,
- dochód z tytułu własności,
- dochód z wynajmu nieruchomości,
- świadczenia z ubezpieczeń społecznych,
- świadczenia pozostałe,
- pozostały dochód (w tym dary i alimenty).

oraz zasiłki, w tym macierzyńskie, pogrzebowe i chorobowe (po ustaniu stosunku pracy). Do świadczeń z ubezpieczeń społecznych zaliczane są także emerytury i renty przyznane byłym żołnierzom zawodowym oraz byłym funkcjonariuszom i członkom ich rodzin przez odpowiednie resorty.

Świadczenia pozostałe obejmują świadczenia finansowane z budżetu państwa bądź gmin, ze specjalnych funduszy, jak również towary i usługi otrzymane od instytucji niekomercyjnych. Są to przede wszystkim: zasiłki rodzinne, dodatki do zasiłków rodzinnych, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne, dodatki mieszkaniowe, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielone na podstawie ustawy o pomocy społecznej, renty socjalne, stypendia, jak również zasiłki dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne.

Pozostały dochód obejmuje odszkodowania wypłacane przez instytucje ubezpieczeniowe, dary i alimenty otrzymane od innych gospodarstw domowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych oraz pozostałe rodzaje dochodów.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

Pozycje oszczędnościowe po stronie przychodowej składają się z:

- pobranych lokat, w tym także sprzedaży papierów wartościowych,
- zaciągniętych pożyczek i kredytów,
- zwrotu pożyczek pieniężnych udzielonych osobom prywatnym,
- świadczeń z tytułu ubezpieczenia na życie,
- sprzedaży majątku rzeczowego (nieruchomości, środki trwale użytkowane w gospodarstwie rolnym),
- sprzedaży użytkowanych artykułów konsumpcyjnych (w tym przedmiotów trwałego użytkowania).

4. Spożycie ilościowe

Spożycie ilościowe artykułów żywnościowych (w tym napojów bezalkoholowych) wyrażane jest w naturalnych jednostkach miary (kg, l, szt.). Obejmuje ono towary zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane bezpłatnie oraz pobrane z prowadzonej działalności na własny rachunek (spożycie naturalne). Za moment spożycia artykułów żywnościowych przyjmuje się moment ich pozyskania przez gospodarstwo domowe.

Dane o spożyciu ilościowym nie obejmują artykułów spożywczych konsumowanych w placówkach gastronomicznych (placówki żywienia przyzakładowego, bary, restauracje itp.).

Spożycie ilościowe pozostałych towarów i usług dotyczy: napojów alkoholowych (wyrażanych w litrach), papierosów i cygar (w szt.), nośników energii (w kWh, m³, l, kg), środków transportu (w szt.), paliwa (w l) odbiorników telewizyjnych oraz magnetowidów i odtwarzaczy (w szt.). Poza tym określa się w osobodniach: turystykę zorganizowaną, zakwaterowanie i pobyt dziecka w żłobku. Spożycie ww. produktów obejmuje zakupy gotówkowe, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt oraz pobrane z prowadzonej działalności na własny rachunek – spożycie naturalne.

5. Posiłki

Badanie budżetów gospodarstw domowych dostarcza również informacji o liczbie posiłków spożytych przez członków badanego gospodarstwa domowego poza domem, jak również o liczbie posiłków spożytych w badanym gospodarstwie domowym przez osoby spoza gospodarstwa domowego.

Dzięki tym informacjom możliwe jest obliczenie wartości energetycznych i składników odżywczych w dziennym spożyciu towarów żywnościowych na osobę.

Posiłki spożyte przez członków badanego gospodarstwa domowego poza domem są to posiłki spożyte w przedszkolu, stołówce szkolnej, pracowniczej, u krewnych (znajomych), w delegacji, w placówkach zbiorowego żywienia (restauracje, bary, mała gastronomia), podczas pobytu na wczasach, koloniach itp. Nie zalicza się tu natomiast posiłków spożytych poza

8. Źródła utrzymania osób w gospodarstwie domowym

Źródła utrzymania osób w gospodarstwie domowym są to źródła, z których pochodzą uzyskiwane środki pieniężne jak i niepieniężne zarówno w kraju, jak i z zagranicy.

Przy ustalaniu głównego i dodatkowego źródła utrzymania osoby bierze się pod uwagę dochody o charakterze stałym lub powtarzalnym.

Za **główne źródło utrzymania** osoby uważa się wyłączone lub przeważające źródło utrzymania.

Za **dodatkowe źródło utrzymania** członka gospodarstwa domowego uważa się źródło najważniejsze spośród pozostałych źródeł utrzymania poza głównym źródłem utrzymania.

Rozróżnia się następujące źródła utrzymania osób:

1. Źródła zarobkowe

Źródła te przyporządkowuje się osobom pracującym, którym praca przynosi określony dochód (zarobek). Zalicza się do nich:

- pracę najemną (stałą lub dorywczą),
- użytkowanie gospodarstwa rolnego,
- pracę na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym w użytkowaniu indywidualnym,
- wykonywanie wolnego zawodu.

Uwzględnia się tu również pracę członków gospodarstwa domowego pomagających (bez umownego wynagrodzenia) w użytkowaniu gospodarstwa rolnego lub w pracy na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym w użytkowaniu indywidualnym, wykonywaniu wolnego zawodu.

2. Źródła niezarobkowe

- świadczenia z ubezpieczenia społecznego (w tym z emerytury i renty),
- świadczenia pozostałe (w tym zasiłki dla bezrobotnych, świadczenia przedemerytalne, zasiłki stałe i okresowe, stypendia, alimenty wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego),
- inne dochody (w tym dary),
- dochody z własności,
- dochody z wynajmu nieruchomości,
- inne przychody (np.: sprzedaż majątku, korzystanie z oszczędności, pobrane pożyczki i zaciągnięte kredyty).

10. Grupowania gospodarstw domowych

W badaniu budżetów, przy prezentacji wyników, stosuje się grupowania gospodarstw domowych według określonych kryteriów, tj.:

- grupy społeczno-ekonomicznej gospodarstwa domowego,
- wielkości gospodarstwa domowego,
- typu biologicznego gospodarstwa domowego,
- grupy kwintylowej i decylowej, naliczanej na bazie dochodu rozporządzalnego i według wydatków,
- grup dochodowych,
- klasy miejscowości zamieszkania,
- województw, regionów i stopnia urbanizacji kraju,
- źródeł pozyskania danego rozchodu,
- charakteru zamieszkania gospodarstwa domowego,
- niepełnosprawności,
- powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego.

W oparciu o źródła utrzymania gospodarstwa domowego od 2005 r. w badaniu budżetów gospodarstw domowych wyróżnia się następujące grupy społeczno-ekonomiczne gospodarstw domowych:

- **gospodarstwa pracowników** – gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub głównym (przeważającym) źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej w sektorze publicznym lub prywatnym. Dodatkowym źródłem utrzymania tych gospodarstw może być emerytura, renta lub inne niezarobkowe źródło, praca na własny rachunek, użytkowanie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, wykonywanie wolnego zawodu. Oznacza to, że dochód uzyskiwany ze źródeł dodatkowych jest niższy od dochodów uzyskiwanych z pracy najemnej;
- **gospodarstwa rolników** – gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub głównym (przeważającym) źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. Dodatkowym źródłem utrzymania tych gospodarstw może być emerytura, renta lub inne źródło niezarobkowe, praca najemna, praca na własny rachunek, bądź wykonywanie wolnego zawodu. Oznacza to, że dochód uzyskiwany ze źródeł dodat-

W ramach grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych, na podstawie głównego źródła utrzymania, można wyróżnić podgrupy gospodarstw.

W ramach grupy gospodarstw pracowników wyróżnia się:

- gospodarstwa pracowników na stanowisku robotniczym,
- gospodarstwa pracowników na stanowisku nierobotniczym.

W ramach grupy gospodarstw utrzymujących się z niezarobkowych źródeł wyróżnia się:

- gospodarstwa utrzymujących się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych,
- gospodarstwa utrzymujących się z pozostałych niezarobkowych źródeł (tj. z własności, wynajmu, darów, alimentów prywatnych).

Wielkość gospodarstwa domowego określana jest na podstawie liczby osób wchodzących w jego skład.

Wyróżnia się następujące wielkości gospodarstwa:

- gospodarstwa jednoosobowe,
- gospodarstwa dwuosobowe,
- gospodarstwa trzyosobowe,
- gospodarstwa czterosobowe,
- gospodarstwa pięciosobowe,
- gospodarstwo sześćo- i więcej osobowe.

Typ biologiczny gospodarstwa domowego jest określany na podstawie stopnia pokrewieństwa członków gospodarstwa do osoby odniesienia.

Wyróżnia się następujące typy biologiczne gospodarstw domowych:

- para bez dzieci,
- para z jednym dzieckiem na utrzymaniu,
- para z dwojgiem dzieci na utrzymaniu,
- para z trojgiem dzieci na utrzymaniu,
- para z czworgiem i więcej dzieci na utrzymaniu,
- matka z dziećmi na utrzymaniu,
- ojciec z dziećmi na utrzymaniu,
- para z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami,

Klasa miejscowości zamieszkania

Przy grupowaniu gospodarstw domowych według klasy miejscowości zamieszkania stosuje się podział kraju na obszary miejskie i wiejskie.

W ramach obszarów miejskich wyróżnia się:

- miasta o liczbie mieszkańców 500 tys. i więcej,
- miasta o liczbie mieszkańców 200-499 tys.,
- miasta o liczbie mieszkańców 100-199 tys.,
- miasta o liczbie mieszkańców 20-99 tys.,
- miasta o liczbie mieszkańców poniżej 20 tys.

Regiony

Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych prezentowane są również według grup województw, które tworzą regiony:

- centralny (województwa: mazowieckie, łódzkie),
- południowy (województwa: małopolskie i śląskie),
- wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie),
- północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie),
- południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie, opolskie),
- północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie).

Stopień urbanizacji kraju

Stopień urbanizacji wyrażany jest jako udział mieszkańców danego obszaru w ogólnej liczbie ludności:

- obszar gęsto zaludniony tj. obszar, gdzie gęstość zaludnienia przekracza 500 mieszkańców na kilometr kwadratowy,
- obszar średnio zaludniony tj. obszar, gdzie gęstość zaludnienia przekracza 100 mieszkańców na kilometr kwadratowy,
- obszar słabo zaludniony tj. obszar, gdzie gęstość zaludnienia nie przekracza 100 mieszkańców na kilometr kwadratowy.

- łączność,
- rekreacja i kultura,
- edukacja,
- restauracje i hotele,
- pozostałe towary i usługi (w tym higiena osobista, przedmioty osobistego użytku, opieka socjalna, usługi ubezpieczeniowe).

W zakresie dochodów - oparta jest na Systemie Rachunków Narodowych i na ogólnych zaleceniach EUROSTAT.

Klasyfikacja zawodów i specjalności obowiązująca w badaniu budżetów gospodarstw domowych oparta została na klasyfikacji ISCO – 88.¹⁹

Działy gospodarki zostały sklasyfikowane zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (wprowadzoną na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24.12.2007 r.). Jest ona oparta na klasyfikacji NACE,²⁰ będącej standardem EUROSTAT-u.

---

¹⁹ International Standard Classification of Occupations, ILO, Genewa 1987.

²⁰ Statistical Classification of Economic Activities in the European Community, Eurostat, Bruksela, Luksemburg 1996 r.

Do obsługi poszczególnych kwestionariuszy z badania budżetów gospodarstw domowych opracowane zostały moduły służące do rejestracji, kontroli i korekty danych:

- BR01b2010** - z kwestionariuszy BR-01b,
- BR01a2010** - z kwestionariuszy BR-01a,
- BR01 2010** - do książeczek budżetowych BR-01,
- BR04 2010** - z kwestionariuszy BR-04 i BR05,
- BR ADM2010** - służący do nadzorowania realizacji przetwarzania, tworzenia zestawień kontrolnych, przeglądania danych itp.,
- BR TK2010** - służący do opracowania tablic kontrolnych.

Wymienione moduły łączy w całość moduł główny **BR2010**. Ten właśnie moduł jest publikowany.

Użytkownikami aplikacji są:

- operatorzy – którzy mają możliwość rejestracji, kontroli i korekty danych dla przypisanych im terenowych punktów badań (tpb);
- technolodzy – mają uprawnienia operatora, a ponadto dostęp do każdego tpb w ramach oddziału, możliwość uruchamiania aplikacji dla wszystkich danych z oddziału zapisanych w bazie a także akceptowania tzw. błędów uznaniowych, które pojawiają się po uruchomieniu programu kontroli;
- supertechnolodzy – mający uprawnienia technologa i mający dostęp do wszystkich danych zapisanych w bazie wojewódzkiej jak również mogący akceptować błędy uznaniowe (wyjątkowe tj. te, których nie mogli akceptować technolodzy), a które pojawiły się po uruchomieniu programu kontroli (tzw. superakceptacje).

Proces rejestracji danych rozpoczyna się od uruchomienia modułu **BR-01b**. Moduł ten umożliwia rejestrację danych z kwestionariusza BR-01b, a tym samym aktualizuje wykazy mieszkań wylosowanych do badania w danym miesiącu.

W menu aplikacji rozróżnia się czy wybrany tpb należy do podróbki nowej (wylosowanej na rok bieżący i następny) czy kontynuowanej. Możliwe jest też dobranie nowego mieszkania z list rezerwowych, odpowiednie oznaczenie gospodarstwa odmawiającego udziału w badaniu i skontrolowanie wprowadzonych informacji.

Podobny „wskaźnik poprawności” przypisany jest dla tpb, a informuje on o statusie wszystkich gospodarstw z danego tpb. Istnieje możliwość uruchomienia kontroli danych z odblokowaniem wskaźnika poprawności, która polega na skontrolowaniu wszystkich gospodarstw niezależnie od ich statusu. Kontrolę taką przeprowadza się w przypadku zmiany programu kontroli (zmiana założeń lub błąd w programie). Efektem przebiegu programu kontroli może być nowa lista błędów, ale sama akceptacja dla poszczególnych błędów uznaniowych gospodarstwa pozostaje. Opcja ta dostępna jest dla technologa i supertechnologa.

W założeniach do kontroli danych w badaniu budżetów gospodarstw domowych wyróżniona jest grupa błędów, których akceptowanie wymaga szczególnej rozważliwej i dodatkowej analizy danych. Akceptowanie takich błędów jest w gestii supertechnologa i nosi nazwę superakceptacji.

Moduł administrowania **BR_ADM** dostępny jest tylko dla technologów i supertechnologów. Jeśli użytkownikiem aplikacji jest supertechnolog, to w każdej opcji pierwszym ekranem jest wybór oddziału, określający podzbiór danych, na którym będzie wykonywana wybrana opcja. Jeśli aplikację uruchomił technolog, wszystkie dalsze opcje dotyczą tylko jego oddziału.

W module tym dostępne są następujące opcje:

- opcja **Użytkownicy** - pozwala na wyświetlenie listy operatorów, z funkcją przepisania tpb innemu użytkownikowi oraz listy wszystkich użytkowników;
- opcja **Terenowe Punkty Badań** - wyświetla listę tpb z informacją o operatorze, który jest do niego przypisany oraz listę tpb, które są aktualnie zajęte czyli w edycji;
- opcja **Dane** - umożliwia przeglądanie danych, wykonanie statystyk (dla miesiąca i kwartału), zestawień „Rozliczenie kompletności badania”, „Zestawienie wg tpb” oraz „Przerwane badania wg ankieterów”, kumulację przychodów i rozchodów z BR-01 oraz zamianę gospodarstwa domowego;
- opcja **Superakceptacje i akceptacje** - służy do przeglądania wykonanych akceptacji i superakceptacji dla poszczególnych kwestionariuszy oraz do wykonania superakceptacji przez supertechnologa.

Moduł **Tablice kontrolne** dostępny jest tylko dla technologów i supertechnologów. Technolog otrzymuje tablice dla swojego oddziału terenowego. Supertechnolog otrzymuje tablice dla całego województwa oraz wybranych oddziałów. Tablice mogą być opracowywane w dowolnym momencie.

1.2. Tworzenie zbioru wtórnego

Zbiór wtórny tworzony jest kwartalnie w oparciu o dane z kwestionariuszy BR-01a, BR-04, BR-05 oraz skumulowanych przychodów i rozchodów z książeczki budżetowej BR-01. Zestawienie przychodów i rozchodów gospodarstwa domowego dokonuje się według „Klasyfikacji spożycia indywidualnego według celu do badania budżetów gospodarstw domowych” zgodnie z algorytmem tworzenia zbioru wtórnego.

Operacja ta odbywa się w trzech etapach i kończy utworzeniem zbioru BR-03:

1. Zestawienie danych z książeczki budżetowej BR-01 (tzw. BR-01 skumulowanego) oraz danych z kwestionariusza BR-01a (tzw. BR-01a skorygowanego) zagregowanych według przyjętej klasyfikacji przychodów i rozchodów.

W przypadku gospodarstw otrzymujących dodatek mieszkaniowy w formie niepieniężnej jest on rozliczany na poszczególne składniki opłat mieszkaniowych (koszty zarządu i administracji, zimna i ciepła woda, centralne ogrzewanie, wywóz nieczystości, fundusz remontowy, pozostałe usługi związane z zamieszkiwaniem).

2. Skorygowanie danych jednostkowych miesięcznych o wartość przychodów i rozchodów niepieniężnych z pracy najemnej w kraju pochodzących z kwestionariusza BR-05.

3. Skorygowanie danych jednostkowych o wartość tzw. rozchodów rzadkich pochodzących z kwestionariusza BR-04.

W ramach zbioru wtórnego możliwe jest:

- włączenie do budżetu jednej trzeciej wartości kwartalnych dochodów z pracy najemnej i rozchodów rzadkich,
- obliczanie dochodu z działalności rolniczej (jako saldo przychodów i rozchodów związanych z tą działalnością),
- naliczenie kategorii ekonomicznych (tj: dochód rozporządzalny, dochód do dyspozycji, wydatki, wydatki na towary i usługi konsumpcyjne, wydatki pozostałe) na gospodarstwo domowe i na osobę,
- obliczenie wartości gotówki na końcu miesiąca badania i wyliczenie tzw. pozycji bilansującej zbiór (wyliczenie tej wartości pozwala na zbilansowanie przychodów i rozchodów gospodarstwa domowego),
- zaklasyfikowanie osób do odpowiednich grup kwintylowych i decylowych,
- przypisanie każdemu gospodarstwu domowemu wagi służącej do uogólniania wyników.

- ilość wybranych dóbr trwałego użytkowania i nieruchomości na 100 gospodarstw domowych;
- przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym posiadających określone źródła utrzymania, liczba jednostek konsumpcyjnych i ekwiwalentnych w gospodarstwie domowym;
- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę;
- przeciętna liczba osób na jeden pokój.

Wyniki badania obejmują również wartości bezwzględne: liczbę osób i gospodarstw mających określone cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne.

Prezentowane są również udziały procentowe osób o danej charakterystyce w określonej zbiorowości osób.

Prezentacja wyników obejmuje także udziały procentowe gospodarstw o danej charakterystyce w określonej zbiorowości gospodarstw. Dotyczy to:

- udziału procentowego gospodarstw domowych wyposażonych w wybrane dobra trwałego użytkowania i nieruchomości;
- udziału procentowego gospodarstw domowych, których mieszkanie wyposażone jest w określone instalacje techniczno-sanitarne lub posiada określoną powierzchnię oraz liczbę pokoi;
- udziału procentowego gospodarstw domowych o określonej subiektywnej ocenie sytuacji materialnej swojego gospodarstwa domowego.

Liczba osobodni żywienia (wykorzystywana do naliczania przeciętnego dziennego spożycia wartości cieplnych i odżywczych na 1 osobę żywioną) równa jest sumie osobodni zaliczania wszystkich członków gospodarstwa w skład badanego gospodarstwa domowego podzielonej przez liczbę dni miesiąca. Osoby zaliczane do gospodarstwa przez cały miesiąc badania mają liczbę osobodni równą ilości dni w tym miesiącu. Osoby powiększające skład gospodarstwa lub zmniejszające go mają liczbę osobodni zaliczania odpowiednio krótszą, w zależności od daty przybycia do gospodarstwa (na skutek narodzin, wprowadzenia się) lub opuszczenia gospodarstwa (na skutek śmierci lub wyprowadzenia się).

Do obliczania **wskaźników na osobę żywioną** wykorzystuje się, obok osobodni zaliczania, ilość posiłków spożytych przez członków gospodarstwa poza domem oraz przez osoby spoza gospodarstwa domowego w badanym gospodarstwie domowym.

Posiłkom tym przyporządkowuje się następujące współczynniki: śniadanie - 0,25, obiad - 0,50, kolacja - 0,25. W ten sposób całodzienne żywienie członka gospodarstwa poza domem

w gospodarstwie przyporządkowuje się wagę 1, każdej następnej osobie dorosłej – 0,7, dzieciom (do lat 14) – 0,5²² oraz skalę zmodyfikowaną, w której analogicznie przypisuje się wartości 1; 0,5; 0,3.

Wyniki badania prezentowane są dla gospodarstw ogółem, ich określonych grupowań oraz przekrojów. Stosuje się w szczególności następujące grupowania i przekroje:

- grupy społeczno-ekonomiczne,
- wielkość gospodarstwa,
- grupy kwintylowe i decylowe,
- grupy dochodowe (określone przedziały dochodów),
- źródła pozyskania danego dochodu,
- typ biologiczny gospodarstwa domowego,
- klasa miejscowości zamieszkania,
- stopień urbanizacji kraju,
- regiony,
- województwa zamieszkania,
- powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego, dla gospodarstw ogółem i rolników,
- gospodarstw z osobami niepełnosprawnymi i bez osób niepełnosprawnych,
- charakteru zamieszkania gospodarstwa domowego.

Tablice naliczane są dla miesięcy, kwartałów, kwartałów narastająco i roku - w zależności od zmiennych i przekroju. Np. tablica dotycząca spożycia ilościowego naliczana jest dla wszystkich okresów, natomiast tablica dotycząca podziału na decyle – dla roku. Część tablic (od 2008 roku) liczona jest dla „roku kroczącego”, czyli wyniki dotyczą (czterech kolejnych kwartałów) i nie muszą obejmować roku kalendarzowego. Naliczane są również tablice dla gospodarstw domowych biorących udział w badaniu przez okres 2 lat (tzw. panel) oraz dla pozostałych gospodarstw (nie biorących udziału w badaniu przez okres dwóch lat i tych, które będą badane po raz drugi dopiero w następnym roku – tzw. reszta).

Dla tablic podstawowych (przychody, rozchody, spożycie i wyposażenie według grup społeczno-ekonomicznych, regionów i województw) wyliczane są wartości bezwzględnego i względnego błędu szacunku oraz mediana (dla zagregowanych kategorii).

---

²² Skale ekwiwalentności stosuje się dla zachowania porównywalności sytuacji gospodarstw domowych różniących się wielkością i strukturą demograficzną. Są to parametry pozwalające mierzyć wpływ składu demograficznego gospodarstwa domowego na jego koszty utrzymania.

ANEKS I

KATEGORIE EKONOMICZNE

Symbol	Przychody
PGDB	PRZYCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO BRUTTO PGDN+TB; TB=141
PGDN	PRZYCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO NETTO D+OP+900001
D	DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY DPN+DPWR+DGR+DWŁ+DWN+DSUS+DSP+DP
DDP	w tym: DOCHÓD DO DYSPOZYCJI D - WP
DPN	DOCHODY Z PRACY NAJEMNEJ (901111+901112+901113+901211+901212) = DPNk+DPNz
DPNk	DOCHODY Z PRACY NAJEMNEJ W KRAJU (901111+901113+901211)
DPNz	DOCHODY Z PRACY NAJEMNEJ ZA GRANICĄ (901112+901212)
DPWR	DOCHODY Z PRACY NA WŁASNY RACHUNEK POZA GOSPODARSTWEM ROLNYM W UŻYTKOWANIU INDYWIDUALNYM (902111+902112+902211+902212) = DPWRk+DPWRz
DPWRk	DOCHODY Z PRACY NA WŁASNY RACHUNEK POZA GOSPODARSTWEM ROLNYM W UŻYTKOWANIU INDYWIDUALNYM W KRAJU (902111+902211)
DPWRz	DOCHODY Z PRACY NA WŁASNY RACHUNEK POZA GOSPODARSTWEM ROLNYM W UŻYTKOWANIU INDYWIDUALNYM ZA GRANICĄ (902112+902212)
DGR	DOCHODY Z GOSPODARSTWA ROLNEGO DPGR+DNPGR
DPGR	DOCHODY PIENIĘŻNE Z GOSPODARSTWA ROLNEGO (911111+911211+911212)-(171+1721+1722)
DNPGR	DOCHODY NIEPIENIĘŻNE Z GOSPODARSTWA ROLNEGO (911111+911121+911122+911131+911211)
DWŁ	DOCHODY Z WŁASNOŚCI (903111)
DWN	DOCHODY Z WYNAJMU NIERUCHOMOŚCI (904111+904121+904131+911311) = DWNk+DWNz
DWNk	DOCHODY Z WYNAJMU NIERUCHOMOŚCI W KRAJU (904111+904121+911311)
DWNz	DOCHODY Z WYNAJMU NIERUCHOMOŚCI ZA GRANICĄ (904131)

LP	LOKATY POBRANE (910311+910321+910322+910331+910341)
PZ	ZWROT POŻYCZEK UDZIELONYCH OSOBOM PRYWATNYM (910211)
900001	POZOSTAŁOŚĆ GOTÓWKI Z POPRZEDNIEGO MIESIĄCA
PGR	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWADZENIA GOSPODARSTWA ROLNEGO (911111+911121+911122+911131+911211+911212)

WPTU	POZOSTAŁE TOWARY I USŁUGI (12) minus 128 (WKSZ)
WHO	w tym: HIGIENA OSOBISTA (121)
WKSZ	KIESZONKOWE (128 lub 128999)
WT	TOWARY WŹ+WNAWT+WTNŹ
WŹ	ŻYWNOŚĆ I NAPOJE BEZALKOHOŁOWE (01)
WNAWT	NAPOJE ALKOHOLOWE, WYROBY TYTONIOWE I NARKOTYKI (021+022+023) lub WNA+WWT
WTNŹ	TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE WTTU+WTPU+WTNU
WTTU	TOWARY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA (0511+0512+05311+05312+053131+053141+05315+05316+05317+055111+ +061311+071+082111+091111+091121+091122+091123+091124+0912+ +0913+092111+092211+092221+123111)
WTPU	TOWARY PÓLTRWAŁEGO UŻYTKOWANIA (0311+0312+0313+0321+052111+0532+05411+05412+05413+055211+ +061211+0721+091411 +093111+093112+093211+0951+123211+123221)
WTNU	TOWARY NIETRWAŁEGO UŻYTKOWANIA (0431+045+0561+061111+0722+093311+093411+0952+0953+0954+121211+ +12131)
WU	USŁUGI (0314+0322+041+0432+044+0513+052112+053132+053142+0533+05414+ +055112+055212+0562+061312+062+063+0723+0724+073+0811+082112+ +0831+091125+091511+092311+093212+093511+094+096+10+11+1211+ +121212+122+123112+123212+123222+124+125+126+127)
WP	WYDATKI POZOSTAŁE (131+132+142+172311) w tym:
DRP	DARY PRZEKAZANE INNYM GOSPODARSTWOM DOMOWYM (131111+131112+131114+172311)
TNB	PODATKI I OPŁATY NIEBIEŻĄCE (142)
OR	POZYCJE OSZCZĘDNOŚCIOWE PO STRONIE ROZCHODOWEJ MR+FR
MR	POZYSKANIE MAJĄTKU RZECZOWEGO (15+18)
FR	POZYCJE FINANSOWE PO STRONIE ROZCHODOWEJ KS+LW+PU
KS	KREDYTY SPŁACONE (1611)
LW	LOKATY WPŁACONE (1613)
PU	POŻYCZKI UDZIELONE OSOBOM PRYWATNYM (161211)

ANEKS II

KLASYFIKACJE

2.1. Przychody

Symbol	PRZYCHODY
900001	Pozostałość gotówki z poprzedniego miesiąca
901	DOCHODY Z PRACY NAJEMNEJ
901111	Dochody z pracy najemnej stałej w kraju
901112	Dochody z pracy najemnej stałej za granicą
901113	Odprawy
901211	Dochody z pracy najemnej dorywczej w kraju
901212	Dochody z pracy najemnej dorywczej za granicą
902	DOCHODY Z PRACY NA WŁASNY RACHUNEK POZA GOSPODARSTWEM ROLNYM W UŻYTKOWANIU INDYWIDUALNYM
902111	Dochody z pracy stałej na własny rachunek w kraju
902112	Dochody z pracy stałej na własny rachunek za granicą
902211	Dochody z pracy dorywczej na własny rachunek w kraju
902212	Dochody z pracy dorywczej na własny rachunek za granicą
903	DOCHODY Z WŁASNOŚCI
903111	Dochody z własności
904	DOCHODY Z WYNAJMU NIERUCHOMOŚCI
904111	Dochody z wynajmu budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą - w kraju
904121	Dochody z wynajmu ziemi niezwiązanej z działalnością gospodarczą - w kraju

Symbol	PRZYCHODY
906431	Stypendia
906432	Pozostałe dochody o charakterze świadczeń społecznych
906441	Pozostałe świadczenia społeczne z zagranicy
906511	Zasiłki dla bezrobotnych w kraju
906512	Pozostałe świadczenia dla bezrobotnych w kraju
906513	Świadczenia dla bezrobotnych z zagranicy
906521	Świadczenia i zasiłki przedemerytalne
907	INNE DOCHODY
907111	Odszkodowania z tytułu ubezpieczenia mieszkania
907121	Świadczenia uzyskane z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego
907131	Odszkodowania z tytułu ubezpieczeń związanych z transportem
907141	Odszkodowania z tytułu pozostałych ubezpieczeń
907211	Alimenty od osób prywatnych w kraju
907212	Alimenty od osób prywatnych z zagranicy
907213	Pozostałe dary od osób prywatnych dla gospodarstwa domowego w kraju
907214	Pozostałe dary od osób prywatnych dla gospodarstwa domowego z zagranicy
907311	Nadpłata podatku dochodowego od osób fizycznych
907411	Pozostałe rodzaje dochodów w kraju
907412	Pozostałe rodzaje dochodów z zagranicy
908	SPRZEDAŻ UŻYTKOWANYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH
908111	Sprzedaż użytkowanych artykułów konsumpcyjnych
909	SPRZEDAŻ MAJĄTKU RZECZOWEGO (NIEZWIĄZANEGO Z DZIAŁALNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ)
909111	Sprzedaż budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą
909211	Sprzedaż ziemi niezwiązanej z działalnością gospodarczą

2.2. Rozchody

Symbol	ROZCHODY
01	ŻYWNOSĆ I NAPOJE BEZALKOHOLOWE
011	Żywność
011111	Ryż
011112	Ryż z dodatkami
011121	Pieczywo żytnie
011122	Pieczywo pszenne
011123	Pieczywo mieszane i pozostałe
011124	Krakersy, suchary, herbatniki, wafle
011131	Makarony
011132	Produkty makaronowe
011141	Wyroby ciastkarskie
011142	Pizze
011151	Kanapki
011161	Mąka
011162	Kasza
011163	Płatki
011164	Półprodukty mączne
011165	Inne produkty zbożowe
011211	Mięso wołowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011212	Mięso cielęce (świeże, chłodzone lub mrożone)
011221	Mięso wieprzowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011231	Mięso baranie, kozie (świeże, chłodzone lub mrożone)
011241	Kury, koguty, kurczęta (świeże, chłodzone lub mrożone)
011242	Pozostały drób (świeży, chłodzony lub mrożony)
011251	Wędliny wysokogatunkowe i kiełbasy trwałe
011252	Wędliny drobiowe
011253	Wędliny podrobowe
011254	Pozostałe wędliny

Symbol	ROZCHODY
011651	Śliwki (świeże, chłodzone lub mrożone)
011652	Pozostałe owoce pestkowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011661	Owoce jagodowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011671	Pozostałe owoce (świeże, chłodzone lub mrożone)
011672	Mieszanki owocowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011681	Owoce suszone
011682	Orzechy, nasiona, pestki jadalne
011691	Przetwory owocowe
011711	Salata
011712	Pozostałe warzywa liściaste, łodygowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011721	Kapusta (świeża, chłodzona lub mrożona)
011722	Kalafiorowate (świeże, chłodzone lub mrożone)
011731	Pomidory (świeże, chłodzone lub mrożone)
011732	Ogórki (świeże, chłodzone lub mrożone)
011733	Pozostałe warzywa o jadalnych owocach (świeże, chłodzone lub mrożone)
011741	Buraki (świeże, chłodzone lub mrożone)
011742	Marchew (świeża, chłodzona lub mrożona)
011743	Cebula (świeża, chłodzona lub mrożona)
011744	Pozostałe warzywa korzeniowe i bulwiaste (świeże, chłodzone lub mrożone)
011745	Grzyby (świeże, chłodzone lub mrożone)
011751	Ziarno roślin strączkowych
011752	Pozostałe warzywa i grzyby suszone
011761	Kapusta kwaszona
011762	Mieszanki warzywne (świeże, chłodzone lub mrożone)
011763	Pozostałe przetwory warzywne i grzybowe
011771	Ziemniaki
011781	Pozostałe warzywa bulwiaste
011782	Przetwory ziemniaczane
011811	Cukier
011821	Dżem, marmolada
011822	Miód
011831	Czekolada

Symbol	ROZCHODY
022131	Pozostałe wyroby tytoniowe
023	Narkotyki
023111	Narkotyki
03	ODZIEŻ I OBUWIE
031	Odzież
031111	Materiały odzieżowe
031211	Ubiory męskie z tkanin, włókniń, przędzin, dzianin
031212	Ubiory skórzane i futrzane z futer naturalnych - męskie
031213	Bielizna osobista męska
031214	Wyroby pończosznicze męskie
031221	Ubiory damskie z tkanin, włókniń, przędzin, dzianin
031222	Ubiory skórzane i futrzane z futer naturalnych - damskie
031223	Bielizna osobista damska
031224	Wyroby pończosznicze damskie
031231	Ubiory dziecięce z tkanin, włókniń, przędzin, dzianin (do 13 lat)
031232	Ubiory skórzane i futrzane z futer naturalnych - dziecięce (do 13 lat)
031233	Bielizna osobista dziecięca (do 13 lat)
031234	Wyroby pończosznicze dziecięce (do 13 lat)
031311	Dodatki odzieżowe (z wyjątkiem futrzanych i skórzanych)
031312	Dodatki odzieżowe skórzane i futrzane
031313	Pasmanteria i wyroby włókiennicze
031411	Czyszczenie, farbowanie, pranie
031412	Pozostałe usługi odzieżowe
032	Obuwie
032111	Obuwie męskie
032121	Obuwie damskie
032131	Obuwie dziecięce (do 13 lat)
032211	Usługi obuwnicze

Symbol	ROZCHODY
045	Nośniki energii
045111	Energia elektryczna
045211	Gaz ziemny
045221	Gaz ciekły
045311	Paliwa płynne
045411	Węgiel kamienny
045412	Koks
045413	Drewno opałowe
045414	Pozostałe artykuły opałowe
045511	Ciepła woda
045512	Centralne ogrzewanie
05	WYPOSAŻENIE MIESZKANIA I PROWADZENIE GOSPODARSTWA DOMOWEGO
051	Meble oraz artykuły do urządzenia i wystroju mieszkania
051111	Meble i elementy meblarskie
051112	Artykuły dekoracyjne
051113	Sprzęt oświetleniowy
051211	Dywany i wykładziny podłogowe
051311	Naprawa mebli oraz artykułów do urządzenia i wystroju mieszkania
052	Artykuły włókiennicze związane z wyposażeniem mieszkania
052111	Artykuły włókiennicze
052112	Naprawa artykułów włókienniczych
053	Sprzęt gospodarstwa domowego
053111	Chłodziarki, zamrażarki i chłodziarko-zamrażarki
053121	Urządzenia do prania, suszenia, zmywania
053131	Kuchnie i piece
053132	Instalacja kuchni i pieców

Symbol	ROZCHODY
06	ZDROWIE
061	Artykuły medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny
061111	Artykuły farmaceutyczne
061211	Pozostałe artykuły medyczne
061311	Urządzenia i sprzęt terapeutyczny
061312	Naprawa urządzeń i sprzętu terapeutycznego
062	Usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej
062111	Usługi lekarskie
062211	Usługi stomatologiczne
062311	Usługi laboratoriów medycznych i pracowni rentgenowskich
062321	Usługi medyczne pomocnicze i medycyny niekonwencjonalnej
062331	Pozostałe usługi związane ze zdrowiem
063	Usługi szpitalne i sanatoryjne
063111	Usługi szpitalne
063112	Usługi sanatoryjne
07	TRANSPORT
071	Środki transportu
071111	Samochody nowe
071121	Samochody używane
071211	Pojazdy motorowe jednośladowe
071311	Rowery
071411	Pojazdy ciągnięte przez zwierzęta
072	Eksploatacja prywatnych środków transportu
072111	Części i akcesoria do środków transportu

Symbol	ROZCHODY
083111	Opłaty za telefon stacjonarny (bez usług internetowych)
083112	Usługi internetowe (przez telefon stacjonarny)
083113	Opłaty za telefon komórkowy
083114	Pozostałe usługi telekomunikacyjne
09	REKREACJA I KULTURA
091	Sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny
091111	Odbiorniki radiofoniczne
091112	Magnetofony i radiomagnetofony
091113	Odtwarzacze płyt kompaktowych, MP3
091114	Zestawy sprzętu do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku
091115	Pozostały sprzęt i akcesoria do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku
091121	Odbiorniki telewizyjne
091122	Magnetowidy i odtwarzacze
091123	Zestawy sprzętu do odbioru, nagrywania i odtwarzania obrazu
091124	Pozostały sprzęt i akcesoria do odbioru, nagrywania i odtwarzania obrazu
091125	Instalacja sprzętu audiowizualnego
091211	Sprzęt fotograficzny i kinematograficzny
091221	Przyrządy optyczne
091311	Sprzęt informatyczny, kalkulatory, maszyny do pisania
091411	Nośniki do nagrywania
091511	Naprawa sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego
092	Inny sprzęt trwałego użytku związany z rekreacją i kulturą
092111	Sprzęt trwałego użytku do rekreacji na wolnym powietrzu
092211	Instrumenty muzyczne
092221	Sprzęt trwałego użytku do rekreacji w pomieszczeniach
092311	Konserwacja i naprawa innego sprzętu trwałego użytku związanego z rekreacją i kulturą
093	Pozostały sprzęt związany z rekreacją, artykuły ogrodnicze i zwierzęta domowe
093111	Gry, zabawki, hobby

Symbol	ROZCHODY
096113	Turystyka zorganizowana dla dzieci
10	EDUKACJA
101	Szkolnictwo podstawowe, w tym edukacja przedszkolna
101111	Przedszkola
101112	Nauczanie początkowe
101113	Szkoła podstawowa
101114	Korepetycje w zakresie szkolnictwa podstawowego
102	Gimnazja, szkoły zasadnicze, średnie techniczne i zawodowe, licea
102111	Gimnazja
102112	Szkoły zasadnicze, średnie techniczne i zawodowe, licea
102113	Korepetycje w zakresie gimnazjum, szkół zasadniczych, średnich technicznych i zawodowych, liceów
103	Szkolnictwo policealne
103111	Szkolnictwo policealne
103112	Korepetycje w zakresie szkolnictwa policealnego
104	Szkolnictwo wyższe
104111	Szkolnictwo wyższe
104112	Korepetycje w zakresie szkolnictwa wyższego
105	Edukacja niezdefiniowana poziomem nauczania
105111	Zawodowe kursy dokształcające
105112	Pozostały typ edukacji (kursy)
11	RESTAURACJE I HOTELE
111	Gastronomia

Symbol	ROZCHODY
124121	Żłobki
125	Ubezpieczenia
125211	Ubezpieczenia związane z mieszkaniem
125212	Inne ubezpieczenia związane z zamieszkiwaniem
125311	Ubezpieczenia związane ze zdrowiem
125411	Ubezpieczenia związane z transportem
125511	Pozostałe ubezpieczenia
126	Usługi finansowe gdzie indziej niesklasyfikowane
126211	Inne usługi finansowe, gdzie indziej niesklasyfikowane
127	Pozostałe usługi, gdzie indziej niesklasyfikowane
127111	Usługi administracji państwowej
127112	Usługi sądowe i adwokackie
127113	Usługi pogrzebowe i cmentarne
127114	Pozostałe usługi wcześniej niewyszczególnione
128	Kieszonkowe
128999	Kieszonkowe
13	POZOSTAŁE WYDATKI
131	Dary przekazane z gospodarstwa domowego
131111	Wydatki na utrzymanie młodzieży uczącej się i mieszkającej poza domem
131112	Alimenty od osób prywatnych
131113	Wydatki na cele społeczne
131114	Pozostałe dary
132	Pozostałe wydatki gdzie indziej niesklasyfikowane

Symbol	ROZCHODY
142141	Podatek od dochodów ze sprzedaży użytkowanych artykułów konsumpcyjnych
142151	Podatek od przychodów ze sprzedaży budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą
142152	Podatek od przychodów ze sprzedaży ziemi niezwiązanej z działalnością gospodarczą
142153	Podatek od przychodów ze sprzedaży majątku rzeczowego pozostałego po zlikwidowaniu działalności gospodarczej
142211	Dopłata do podatku dochodowego od osób fizycznych
142311	Podatek od nieruchomości
142411	Cła i podatki związane z importem
142511	Podatek od spadków i darowizn
142512	Oплата za wieczyste użytkowanie gruntu
142513	Pozostałe podatki i opłaty
142611	Składki na ubezpieczenia społeczne płacone samodzielnie przez członków gospodarstwa domowego
15	ROZCHODY KAPITAŁOWE (RZECZOWE)
151	Budynki i budowle niezwiązane z działalnością gospodarczą
151111	Pozyskanie budynków i budowli na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą
151211	Materiały do budowy, przebudowy, rozbudowy, remontu i modernizacji budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą
151221	Usługi związane z budową, przebudową, rozbudową, remontem i modernizacją budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą
151222	Fundusz remontowy
152	Pozyskanie ziemi na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą
152111	Pozyskanie ziemi na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą
153	Rozchody na przyszłą działalność gospodarczą
153111	Rozchody na przyszłą działalność gospodarczą

Symbol	ROZCHODY
171131	Materiały i usługi związane z konserwacją środków trwałych
171211	Wynagrodzenie brutto pracowników najemnych
171411	Składki ubezpieczeniowe na gospodarstwo rolne
172	Pozostałe rozchody bieżące związane z gospodarstwem rolnym
172111	Podatki i inne opłaty związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego
172211	Składka na ubezpieczenie społeczne rolników
172311	Dary przekazane z gospodarstwa rolnego
18	ROZCHODY INWESTYCYJNE NA GOSPODARSTWO ROLNE
181	Nakłady inwestycyjne na gospodarstwo rolne
181111	Nakłady inwestycyjne na gospodarstwo rolne
182	Obciążenia finansowe związane z inwestycjami
182111	Obciążenia finansowe związane z inwestycjami

TOWARY I USŁUGI	Jednostka miary
Ryby morskie (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Ryby słodkowodne (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Skorupiaki oraz pozostałe zwierzęta morskie i słodkowodne (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Ryby morskie suszone lub wędzone	kg
Ryby słodkowodne suszone lub wędzone	kg
Śledzie i inne ryby morskie - solone	kg
Konserwy rybne	kg
Mleko pełne	l
Mleko o niskiej zawartości tłuszczu (poniżej 3,2%)	l
Mleko zagęszczone i w proszku	kg
Jogurty	kg
Sery twarogowe	kg
Sery dojrzewające i topione	kg
Śmietana i śmietanka	kg
Napoje mleczne	kg
Jaja	szt
Masło	kg
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	kg
Oliwa z oliwek	l
Oleje roślinne	l
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	kg
Owoce cytrusowe (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Banany (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Jabłka (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Gruszki (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Śliwki (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Pozostałe owoce pestkowe (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Owoce jagodowe (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Pozostałe owoce (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Mieszanki owocowe (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Owoce suszone	kg

TOWARY I USŁUGI	Jednostka miary
Kakao i czekolada w proszku	kg
Wody mineralne lub źródlane	l
Inne napoje bezalkoholowe	l
Soki owocowe	l
Soki warzywne	l
Soki owocowo-warzywne	l
NAPOJE ALKOHOLOWE I WYROBY TYTONIOWE	
Wyroby spirytusowe i likiery	l
Wina gronowe lub inne owocowe	l
Pozostałe napoje alkoholowe	l
Piwo	l
Papierosy	szt
Cygara	szt
TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE I USŁUGI	
Zaopatrywanie w wodę	m ³
Usługi kanalizacyjne	m ³
Energia elektryczna	kWh
Gaz ziemny	m ³
Gaz ciekły	l
Paliwa płynne	l
Węgiel kamienny	kg
Koks	kg
Drewno opałowe	m ³
Pozostałe artykuły opałowe	kg
Ciepła woda	m ³
Chłodziarki, zamrażarki i chłodziarko-zamrażarki	szt
Urządzenia do prania, suszenia, zmywania	szt
Kuchnie i piece	szt

2.4. Wyposażenie gospodarstwa domowego w wybrane dobra trwałego użytkowania i nieruchomości

Symbol	Wyszczególnienie
01	Odbiornik telewizyjny kineskopowy
02	Odbiornik telewizyjny inny
03	Urządzenie do odbioru TV satelitarnej lub kablowej
04	Zestaw kina domowego
05	Zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (wieża)
06	Radio lub radiomagnetofon
07	Radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych
08	Odtwarzacz MP3
09	Odtwarzacz płyt kompaktowych
10	Magnetowid, odtwarzacz
11	Odtwarzacz DVD
12	Kamera wideo
13	Aparat fotograficzny cyfrowy
14	Aparat fotograficzny inny
15	Komputer osobisty
16	w tym laptop
17	Komputer z dostępem do Internetu
18	w tym z dostępem szerokopasmowym
19	Komputer bez dostępu do Internetu
20	Drukarka
21	Telefon stacjonarny
22	Telefon komórkowy prywatny
23	Telefon komórkowy służbowy
24	Pralka i wirówka elektryczna
25	Pralka automatyczna
26	Odkurzacz elektryczny
27	Chłodziarka
28	Zamrażarka

ANEKS III

KLASYFIKACJA OPISOWA WYDATKÓW NA TOWARY I USŁUGI KONSUMPCYJNE

ŻYWNOSĆ I NAPOJE BEZALKOHOLOWE

Ż Y W N O Ś Ć

P i e c z y w o i p r o d u k t y z b o ż o w e

Ryż, pieczywo, krakersy, suchary, makaron, produkty makaronowe, mąka, wyroby ciastkarskie, pizze, kanapki, kasze, płatki, półprodukty mączne (np. naleśniki, pierogi, knedle, z różnym farszem), inne produkty zbożowe (np. maca, chrupki kukurydziane, bułka tarta, żywność dietetyczna i odżywki na bazie produktów zbożowych).

Pieczywo — wszystkie gatunki i rodzaje, bez wyrobów ciastkarskich.

Makaron — wszystkie gatunki i rodzaje.

Mąka — wszystkie gatunki i rodzaje łącznie z ziemniaczaną.

Wyroby ciastkarskie — z ciasta drożdżowego, francuskiego, parzonego, kruchego, biskopowego, z masy orzechowej, migdałowej, pieczywo cukiernicze trwałe (wafle, pierniczki), drożdżowe, piankowe, pozostałe.

Kasze i płatki — wszystkie gatunki i rodzaje, bez ziemniaczanych.

M i ę s o

Mięso surowe (świeże, chłodzone lub mrożone) — wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, jagnięce, kozie, końskie, z królików, z dziczyzny, inne; kości konsumpcyjne.

Drób (świeży, chłodzony lub mrożony) — kury, koguty, kurczęta, pozostały drób (kaczki, gęsi, bażanty hodowlane, indyki, perliczki) bity i żywy przeznaczony do spożycia, kości konsumpcyjne.

Wędliny i pozostałe przetwory mięsne — wędliny wysokogatunkowe wędzone i gotowane (np. szynka, polędwica, baleron, kiełbasy trwałe (myśliwska, salami, kabanosy), wędliny dro-

Oleje i pozostałe tłuszcze

Tłuszcze zwierzęce — masło, słonina, smalec, łój, bekon, boczek, podgardle, pozostałe (surowe i topione).

Masło — świeże, topione, solone oraz zawierające dodatek oleju do 20%.

Margaryna i pozostałe tłuszcze roślinne — margaryna, masło roślinne, mieszanki masła i masła roślinnego, olej, oliwa, pozostałe.

Owoce

Owoce południowe, pozostałe owoce, orzechy, przetwory owocowe.

Owoce południowe (świeże, chłodzone lub mrożone) — owoce cytrusowe (np. cytryny, pomarańcze, mandarynki, grapefruity, inne), banany.

Pozostałe owoce (świeże, chłodzone lub mrożone) — jabłka, gruszki, śliwki, czereśnie, wiśnie, morele, brzoskwinie, owoce jagodowe, melony, arbuzy, figi, ananasy, mango, kiwi, winogrona, inne.

Orzechy i przetwory owocowe — orzechy, również solone i prażone, migdały, nasiona, pestki jadalne (np. mak, siemię lniane, pestki dyni, słonecznika), owoce suszone, pasteryzowane, owoce marynowane, sałatki owocowe, żywność dietetyczna i odżywki, której głównym składnikiem są owoce.

Warzywa

Warzywa, grzyby, ziarno roślin strączkowych, ziemniaki, przetwory warzywne i grzybowe, przetwory ziemniaczane (np. puree, płatki ziemniaczane, frytki, chipsy, kopytka), pozostałe.

Warzywa i grzyby (świeże, chłodzone lub mrożone) — sałata, pozostałe warzywa liściaste, lodygowe (np. cykoria, szpinak, koperek, szczypiorek), kapusta, kalafiorowate (kalafior, brokuły), pomidory, ogórki, dynia, papryka, kalarepa, cukinia, groszek zielony w strąkach, kukurydza, buraki, marchew, cebula, pozostałe warzywa korzeniowe i bulwiaste (np. rzodkiewka, seler, por, szparagi), grzyby, pozostałe.

Ziarno roślin strączkowych — groch łuskany, fasola, bób, soczewica, soja, pozostałe.

Herbata — naturalna, herbata zawierająca dodatki zapachowe i smakowe, herbaty owocowe i ziołowe, rozpuszczalne.

Kakao i czekolada w proszku

Wody mineralne i źródlane — wody źródlane, mineralne gazowane i niegazowane.

Soki owocowe — soki pitne i zagęszczone.

Soki warzywne — soki pitne i zagęszczone.

Soki owocowo-warzywne.

NAPOJE ALKOHOLOWE, WYROBY TYTONIOWE I NARKOTYKI

Napoje alkoholowe

Wyroby spirytusowe, wina, miody pitne, piwo — bez skonsumowanych i zakupionych „na wynos” w placówkach gastronomicznych.

Wyroby spirytusowe — spirytus rektyfikowany, wódki czyste i gatunkowe, likiery, kremy, pozostałe.

Piwo — jasne, ciemne, piwo bezalkoholowe.

Wyroby tytoniowe

Wyroby tytoniowe: papierosy, cygara, tabaka, tytoń do fajek.

ODZIEŻ I OBUWIE

Materiały bielizniarskie i odzieżowe, odzież (zarówno do użytku codziennego jak również do uprawiania sportu, turystyki): okrycia, ubiory gotowe, szyte na miarę, bielizna osobista, wyroby pończosznicze, nakrycia głowy, artykuły galanterijne, pasmanteria, wyroby włókiennicze, usługi krawieckie i odzieżowe, pralnicze, obuwie, części obuwia i usługi obuwnicze.

Zimna woda łącznie z usługami kanalizacyjnymi — dostarczanie zimnej wody łącznie z usługami kanalizacyjnymi.

Nośniki energii

Energia elektryczna i gaz — opłaty za zużycie energii elektrycznej dla celów oświetleniowych i ogrzewczych, opłaty za zużycie gazu ziemnego oraz za napełnienie butli gazowych dla potrzeb gospodarstwa domowego.

Energia cieplna — centralne ogrzewanie i ciepła woda.

Opał — paliwa płynne (oleje opałowe, nafta), węgiel kamienny, koks, drewno opałowe, pozostałe artykuły opałowe (węgiel brunatny, torf, trociny), pozostałe.

WYPOSAŻENIE MIESZKANIA I PROWADZENIE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Meble, artykuły dekoracyjne, sprzęt oświetleniowy, dywany, wykładziny podłogowe i ich naprawa, artykuły włókiennicze, sprzęt gospodarstwa domowego, wyroby szklane, zastawa stołowa oraz inne artykuły kuchenne i domowe, narzędzia i sprzęt do domu i ogrodu przydomowego, inne artykuły użytku domowego oraz usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego (artykuły związane z czyszczeniem i utrzymaniem mieszkania i jego wyposażenia, środki do prania i czyszczenia), pozostałe nietrwałe artykuły użytku domowego, wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na stałe przez badane gospodarstwo domowe, pozostałe usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego (np. sprząatanie mieszkania, dezynsekcja, szycie na zamówienie zasłon, firanek, itp.).

Meble i elementy meblarskie — meble, półwyroby meblarskie (np. skrzynie do kanap i tapczanów, materace, wkłady do łóżek), obudowy stolarskie na kaloryfery, piecyki, kominki, lodówki; kabiny prysznicowe, pozostałe.

Dywany i wykładziny podłogowe — dywany, chodniki, wykładziny, linoleum, pozostałe.

Artykuły włókiennicze — firanki, serwety, tkaniny pościelowe, stołowe, ręcznikowe, bielizna stołowa (obrussy) i pościelowa, ręczniki, koce, inne, naprawa artykułów włókienniczych.

ryjne, robienie zastrzyków, wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych, opiekę nad chorymi, usługi pogotowia ratunkowego, medycyna niekonwencjonalna, pozostałe.

Usługi szpitalne i sanatoryjne

Opłaty za usługi świadczone osobom przebywającym w szpitalu: opłaty administracyjne związane z leczeniem szpitalnym, zakwaterowanie, wyżywienie osób przebywających w szpitalu, porady lekarskie, wykonywanie zabiegów chirurgicznych, badań medycznych, zdjęć rentgenowskich, zabiegi pielęgnacyjne, usługi dentystyczne, optyczne, kręgarskie, opłaty związane z leczeniem sanatoryjnym, w zakładach rehabilitacyjnych, pozostałe.

TRANSPORT

Środki transportu (samochody osobowe nowe i używane, pojazdy motorowe jednośladowe, rowery, pojazdy ciągnięte przez zwierzęta), eksploatacja prywatnych środków transportu, usługi transportowe.

Eksploatacja prywatnych środków transportu

Części zapasowe i akcesoria do środków transportu, paliwo, smary, oleje, płyny, konserwacja i naprawy środków transportu, opłaty za użytkowanie garażu (nie związane z pierwszym i kolejnymi domami), wynajem garażu, opłaty za parking, kursy prawa jazdy, wynajem środków transportu (bez kierowcy), pozostałe.

Usługi transportowe

Opłaty za przejazd i przewozy bagażu: koleją, autobusami, taksówkami, samolotami, statkami morskimi i śródlądowymi, środkami komunikacji miejskiej, pozostałe usługi transportowe: opłaty za przewozy kolejkami górskimi, przewóz zakupionych towarów, przeprowadzki, pozostałe.

Pozostały sprzęt związany z rekreacją, artykuły ogrodnicze i zwierzęta domowe

Gry, zabawki, artykuły kolekcjonerskie, dewocjonaalia, wyposażenie sportowe, kempingowe (piłki, rakiety tenisowe i badmintonowe, akcesoria lekkoatletyczne, gimnastyczne, sprzęt do gier sportowych, sprzęt narciarski, saneczkarski, łyżwiarski, żeglarski, wioślarski, wędkarski, pływacki, turystyczny: butle gazowe turystyczne, namioty, śpiwory, materace, osprzęt myśliwski łącznie z amunicją, piecyki, różna i inne urządzenia kempingowe, obuwie wykorzystywane wyłącznie do celów sportowych lub turystycznych, pozostałe), naprawa wyposażenia sportowego, kempingowego, artykuły ogrodnicze do domu i ogrodu przydomowego (sadzonki, ziemia, naturalne i sztuczne kwiaty, nawozy, nasiona, doniczki, skrzynki na kwiaty), zwierzęta domowe (karma, lekarstwa, akcesoria), usługi związane ze zwierzętami domowymi (leczenie zwierząt, usługi kosmetyczne),

Usługi w zakresie rekreacji i kultury

Opłaty za wstęp: do kina, teatru, opery, na koncert, do muzeum, galerii, cyrku, ogrodu zoologicznego, parku narodowego, opłaty związane z działalnością kulturalną, sportową i rekreacyjną (korzystanie z basenów, lodowisk, siłowni, wypożyczanie koni, sprzętu sportowego i turystycznego, wypożyczanie sprzętu zaspokajającego potrzeby kulturalne, opłaty za radio i telewizję, opłaty internetowe, pozostałe usługi związane z działalnością kulturalną (np. wynajem muzyków, wykonywanie zdjęć i inne usługi fotograficzne i filmowe), udział w grach hazardowych, pozostałe.

Opłaty za radio i telewizję — abonament RTV, opłaty za radio i telewizję sieciową, kablową, cyfrową.

Gazety, czasopisma, książki oraz artykuły piśmienne, kreślarskie, malarskie

Gazety, czasopisma, książki naukowe, beletrystyczne, podręczniki, encyklopedie, atlasy, słowniki, wydawnictwa albumowe, gazety i czasopisma: tygodniki, miesięczniki, wydawnictwa periodyczne łącznie z opłatą za prenumeratę, druki różne: wizytówki, reprodukcje, obrazy

INNE TOWARY I USŁUGI

Higiena osobista, przedmioty osobistego użytku, opieka społeczna, ubezpieczenia, pozostałe usługi wcześniej nie wyszczególnione: usługi bankowe, opłaty za porady ubezpieczeniowe i finansowe, usługi pocztowe (opłaty za przelewy pieniężne), usługi administracji państwowej, usługi sądowe i adwokackie, pogrzebowe i cmentarne, usługi agencji towarzyskich, biur matrymonialnych, pozostałe.

Higiena osobista

Usługi w zakresie higieny osobistej, przyrządy elektryczne i inne artykuły do higieny osobistej: przyrządy do strzyżenia, suszenia i pielęgnacji włosów, golenia, do pielęgnacji rąk i twarzy, szczotki do: włosów, paznokci, zębów, środki do mycia, wyroby kosmetyczne i perfumeryjne, pozostałe artykuły do higieny osobistej: papier toaletowy, papierowe chusteczki do nosa, ręczniki papierowe, inne, naprawa przyrządów do higieny osobistej, pozostałe.

Salony fryzjerskie, kosmetyczne i zakłady pielęgnacyjne — usługi salonów fryzjerskich, kosmetycznych, zakładów pielęgnacyjnych, pozostałe.

Środki do higieny osobistej — mydła toaletowe, szampony do włosów, pasty do zębów, inne środki do mycia łącznie ze specjalnymi mydłami przepisаныmi przez lekarza, pozostałe.

Pozostałe dobra osobiste

Biżuteria, zegary, zegarki, artykuły podróżne i galanteryjne: walizki, torby podróżne, torebki, plecaki, portfele, artykuły związane z paleniem tytoniu (np. fajki, papierośnice, zapalniczki), artykuły dla niemowląt: wózki, nosidełka, foteliki dla niemowląt, artykuły cmentarne, pozostałe: okulary przeciwsłoneczne, parasole, laski, termometry zaokienne i pokojowe, broń biała, gazowa, naprawa artykułów, usługi złotnicze, jubilerskie, pozostałe.

Opieka społeczna

Usługi świadczone dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, rodzin wymagających stałej lub czasowej opieki (usługi te zawierają pomoc w domu, opiekę dzienną, opiekę rehabi-

CLASSIFICATION OF EXPENDITURES ON CONSUMER GOODS AND SERVICES

EXPENDITURES ON CONSUMER GOODS AND SERVICES — amount allocated to satisfying household's need

FOOD AND NON-ALCOHOLIC BEVERAGES

FOOD

Bread and cereals

Rice, bread, rasks, pasta and pasta products, flour, cakes and cookies, pizzas, sandwiches, groats, flakes, products based on flour (e.g. pancakes, dumplings containing meat, fish, seafood, cheese or vegetables), other cereals (e.g. maize, corn flakes, crumb, dietary products and culinary ingredients based on flour, starch or malt products).

Bread — in all kinds, without pastry-cook products.

Pasta — in all forms .

Flour — all kinds, with potato starch.

Pastry-cook products — pastry-cook products as cakes, tarts, pies, waffles.

Groats and flakes — all kinds, without potato flakes.

Meat

Raw meat (fresh, chilled or frozen) — meat of beef, bovine, swine, sheep, goat, horse, rabbit, boar, other, bones.

Poultry (fresh, chilled or frozen) — hen, cock, chicken, other poultry (duck, goose, pheasant, turkey), bones.

Processed meat and other meat preparations — dried, boiled, salted or smoked meat (e.g. ham, sausages, salami, bacon), canned meat, semi-finished food products - culinary products (pate, stuffings, fry cutlets stew, etc.) others.

Meat offal (fresh, chilled or frozen).

Other fruits (fresh, chilled or frozen) — apples, pears, stone fruits (plum, cherry, apricot, peach), melon, watermelon, berries, figs, pineapple, mango, grapes, others.

Nuts and preserved fruits — nuts of which salted or roasted nuts, almonds, seeds, edible kernel (e.g. poppy-seed, kernel of pumpkin, sunflower); dried, pasteurized fruits, marinade fruit, fruit salads, homogenized baby food, dietary preparations and culinary ingredients based exclusively on fruit.

Vegetables

Vegetables, mushrooms, pulse grains, preserved or processed vegetables, mushrooms, potatoes and products of potatoes (e.g. puree, flakes, chips and crisps including frozen preparations such as chipped potatoes), others.

Vegetables and mushrooms (fresh, chilled or frozen) — lettuce, leaf and stem vegetables (e.g. chicory, spinach, celery, parsley), cabbages (cabbage, broccoli, cauliflower), tomato, cucumber, pumpkin, paprika, kohlrabi, beans, sweet corn, beet root, carrot, onion, other root crops, non-starchy bulbs (e.g. radish, leek, asparagus), mushrooms, others.

Pulse grains - peas, beans, lentil, soy-bean, others.

Potatoes.

Processed vegetables and mushrooms — dried vegetables and mushrooms, sauerkraut, sour vegetables, salted vegetables, pickle, vegetables salads, products of potatoes, homogenized baby food, dietary preparations and culinary ingredients based exclusively on vegetables.

Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery

Sugar, jam, marmalade, compote, natural and artificial honey, chocolate, confectionery, ice cream.

Sugar — unrefined or refined, powdered, crystallized or in lumps.

Confectionery — sweets, toffees, pastilles, chewing gum, artificial sugar substitutes, glucose, homogenized baby food, dietary preparations and culinary ingredients containing at least 50 per cent cocoa, others.

T o b a c c o

Tobacco: cigarettes, cigars, pipe tobacco.

CLOTHING AND FOOTWEAR

Fabrics of natural fibers, of man-made fibers and of mixtures of natural and man-made fibers, clothing (for everyday wear, for sport, tourism): garments ready to wear or made-to-measure, underwear, stockings, other articles of clothing and clothing accessories, tailors services, repair and hire of clothing, dry-cleaning, footwear and accessories for footwear, repair and hire of footwear.

C l o t h i n g

Fabrics of natural fibers, of man-made fibers and of mixtures of natural and man-made fibers, garments for: men, women, children in all materials including leather, plastics and rubber (overcoats, capes, raincoats, jackets, trousers, costumes, waistcoats, shirts, blouses, pullovers, cardigans, skirts, dresses), underwear, pyjamas, socks, stockings, tights, other articles of clothing and clothing accessories, dry-cleaning, laundering and dyeing of garments, repair and hire of clothing.

F o o t w e a r

Footwear for men, women, children in all materials, parts of footwear (heels, soles), repair and hire of footwear.

HOUSING, WATER, ELECTRICITY, GAS AND OTHER FUELS

Rentals for housing, materials and services for the maintenance and repair of the dwelling, water supply and other services relating to the dwelling (water supply, sewerage collection,

vate service such as butlers, cooks, gardeners, disinfecting, fumigation and pest extermination).

Furniture and furniture elements — furniture, furniture elements (e.g. chest of drawers, base-mattresses), covers for heater, chimney, refrigerators; bathrooms cabinets, others.

Carpets and other floor coverings — carpets, linoleum and other such floor coverings.

Textiles — furnishing fabrics, curtains, bed linen such as sheets, table and bathroom linen such as tablecloths, towels, blankets, others, repair of household equipment.

Household appliances

Refrigerators, freezers, washing machines, drying machines and dish washers, ironing and pressing machines, others, cookers, heaters, air-conditioners, cleaning equipment, sewing and knitting machines, other major household appliances such as safes, other electric household appliances (e.g. coffee mills, irons, tea kettle), repair of household appliances.

Glassware, tableware and household utensils

Glassware, tableware, cutlery, flatware, non-electric kitchen and domestic utensils, other small tools and miscellaneous accessories (e.g. blinds, ladders, waste baskets), repair of this articles.

Washing and cleaning agents — washing powders, scouring powders, detergents, disinfectant bleaches, polishes, agents for routine household maintenance, others.

HEALTH

Medical products, appliances and equipment

Pharmaceutical products, serum and vaccines, herbs, cod liver, other medical products and therapeutic appliances and equipment (e.g. clinical thermometers, adhesive and non-

Transport services

Transport of persons and luggage by railway (train, tram and underground), by road (bus, coach, taxi), by air, by sea and inland waterway, combined transport services, other purchased transport services (funicular, moving and storage of household goods), others.

COMMUNICATION

Postal services: payments for the delivery of letters, parcels, purchase of new postage stamps and post-cards (excludes purchase of used or cancelled postage stamps for collecting purposes), telecommunications equipment: purchase of telephones, radio-telephones, telefax machines, telecommunications services: payment of telephone calls (by fix phone or mobile), Internet connection services, telephone installation, other services: payment for phone calls from call boxes, hotels, restaurants, buying tokens or telephone cards.

RECREATION AND CULTURE

Audio-visual, photographic and information processing equipment

Radio sets, tape recorders and radio-tape-recorder, CD, MP3 player, hi-fi stereo music system, gramophones, microphones, columns, earphones, tuners, aerials, television sets, video recorders and satellite aerials, photographic and cinematographic equipment, optical instruments (telescopes, compasses, binoculars, microscopes), data processing equipment (personal computers, modems, printers, monitors, calculators, typewriters, others), recording media (cassettes, pre-recorded tapes, video cassettes, CD record, diskettes, cartridges and discs for photographic and cinematographic use, photographic supplies, unexposed films), maintenance and repair of articles.

Newspapers, magazines, books and stationery

Newspapers, magazines, scientific and belletrist books, school-books, encyclopaedias, atlases, dictionaries, scrapbooks and albums, newspapers and periodicals: newspapers, magazines and others periodicals with fees for subscription, miscellaneous printed matter: catalogues, advertising materials, posters, greeting cards and visiting cards, announcement and message cards, picture postcards, maps, stationery and drawing materials, globes, others.

Group tourism

Group tourism in the country, foreign: holiday, camps, winter quarters for children and young people.

EDUCATION

Primary, lower secondary, basic vocational, secondary vocational, secondary general, post-secondary vocational schools, tertiary education, education not definable by level (vocational trainings and other courses) – fees for educational services, other fees.

Nurseries — fees for nursery school.

Higher education — fees for educational services.

RESTAURANTS AND HOTELS

Restaurants, cafes, bars, canteens, buffets, street kiosks and the like, automatic vending machines; accommodation (hotels, boarding houses, motels, camping and caravan sites), others.

articles for babies: baby carriages, push-chairs, car beds and seats, funerary articles, miscellaneous personal articles: sun-glasses, umbrellas, fans, wall thermometers, cold, gas weapon, repair of such articles, jeweler services, others.

Social care

Social protection services, either wholly or in part, for the elderly, the disabled and the family. Such services include residential care, home help, services of crèches, other services connecting with social protection: counseling, guidance, day care and rehabilitation, meal-programs, others.

Insurance

Insurance connected with the dwelling and housing, insurance connected with health, insurance connected with transport, other insurance: charges for other insurance such as civil liability for injury or damage to third parties or their property not arising from the operation of personal transport equipment, insurance of garage, plot insurance, others.

Insurance connected with the dwelling and housing — dwelling insurance (mainly of durables), building insurance as well as insurance of garage, summer house and recreation plot insurance, other.

Insurance connected with health — health and accident insurance.

Insurance connected with transport — insurance of personal transport means, civil liability, autocasco, accident insurance of drivers and passengers, travel insurance (including all kinds of accidents), insurance of garage or parking place not connected with housing.

POCKET — MONEY

Pocket money particular intended for consumption (not for savings), when it is difficult to separate expenditures for consumer goods and services.

TABL. 4. GOSPODARSTWA DOMOWE OGÓLEM WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE
 PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA ZA LATA 2000-2009
 HOUSEHOLDS PROVIDED WITH SELECTED DURABLES
 FOR THE YEARS 2000-2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Lata Years									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	w %					in %				
Odbiornik telewizyjny <i>Television set</i>	98,8	98,5	98,5	98,4	97,6	98,2	98,5	98,5	98,5	98,5
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej <i>Satellite television equipment</i>	48,1	49,8	48,9	49,7	48,9	48,2	48,9	51,8	55,9	60,3
Zestaw kina domowego <i>Home theater system</i>	.	.	.	.	.	.	11,2	14,3	15,5	16,2
Zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarza- nia dźwięku (wieża) <i>Hi-Fi stereo music system</i>	34,5	38,7	41,5	44,9	42,3	43,8	44,1	44,9	43,3	42,3
Odtwarzacz MP3 <i>MP3 player</i>	.	.	.	.	.	.	12,5	21,8	27,5	29,4
Odtwarzacz płyt kompaktowych <i>Compact disc player</i>	9,4	10,6	9,5	11,1	7,8	10,4	12,4	13,9	14,6	13,5
Magnetowid, odtwarzacz wideo <i>Video recorder</i>	53,6	54,3	53,5	53,1	47,6	46,7	43,1	39,2	34,5	28,8
Odtwarzacz DVD <i>DVD recorder</i>	.	.	.	.	11,7	22,9	31,4	40,6	47,7	51,7
Kamera wideo <i>Video camera</i>	3,8	4,2	4,8	5,4	5,1	6,2	6,3	7,9	8,9	9,4
Cyfrowy aparat fotograficzny <i>Digital camera</i>	.	.	.	.	.	.	18,4	28,4	38,0	45,6
Komputer osobisty <i>Personal computer</i>	14,3	18,4	22,8	29,0	32,9	38,6	43,7	50,1	56,4	60,8
z dostępem do Internetu <i>with access to the Internet</i>	5,1	7,7	10,7	13,8	16,9	22,5	28,4	36,6	45,7	53,4
bez dostępu do Internetu <i>without access to the Internet</i>	9,5	11,1	12,5	15,6	16,5	16,7	15,9	14,2	11,7	8,3
Drukarka <i>Printer</i>	8,8	12,0	15,5	20,4	22,7	25,8	29,5	33,6	37,1	40,1
Telefon komórkowy <i>Mobile phone</i>	.	.	37,1	47,2	54,0	65,2	73,1	79,3	83,5	86,5
Pralka i wirówka elektryczna lub automat pralniczy <i>Washing machine and spin-dryer or auto- matic washing machine</i>	97,4	97,4	97,3	97,4	96,5	96,5	96,8	97,1	97,3	97,9
w tym automat pralniczy <i>of which automatic washing machine</i>	70,9	73,8	75,5	77,1	77,3	79,8	82,8	84,7	86,7	89,0
Odkurzacz elektryczny <i>Vacuum cleaner</i>	92,4	92,8	93,2	93,2	92,7	93,0	94,2	94,8	95,1	95,4
Chłodziarka lub zamrażarka <i>Refrigerator or freezer</i>	98,4	98,4	98,7	98,5	98,3	98,0	98,6	98,9	98,8	98,5
Kuchenka mikrofalowa <i>Microwave oven</i>	17,0	21,4	23,4	26,6	28,6	33,3	38,0	42,5	46,1	50,1
Robot kuchenny <i>Kitchen robot</i>	54,1	55,8	54,8	55,4	54,2	54,9	57,8	59,8	61,1	61,3
Zmywarka do naczyń <i>Dishwasher</i>	1,8	2,4	2,8	3,4	4,0	4,9	6,2	7,4	9,6	12,3
Rower (bez dziecięcego) <i>Bicycle (excl. children's)</i>	60,1	61,3	62,6	64,7	61,8	62,4	62,5	63,0	63,6	63,9
Motocykl, skuter, motorower <i>Motorcycle, scooter, motorbike</i>	3,9	3,7	3,7	3,6	3,1	3,3	3,7	4,2	5,2	6,2
Samochód osobowy <i>Passenger car</i>	47,2	47,5	47,5	48,9	46,0	47,3	49,5	52,5	54,7	57,4

TABL. 6. ROZKŁAD DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO WEDŁUG GRUP DECYLOWYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH ZA LATA 2005—2009 (W ODSETKACH)
AVAILABLE INCOME DISTRIBUTION IN HOUSEHOLDS BY DECILE GROUPS FOR THE YEARS 2005—2009 (IN PERCENTAGES)

GRUPY DECYLOWE <i>DECILE GROUPS</i>	Lata <i>Years</i>				
	2005	2006	2007	2008	2009
OGÓLEM <i>TOTAL</i>					
Pierwsza <i>First</i>	2,1	2,2	2,4	2,2	2,2
Druga <i>Second</i>	4,3	4,3	4,5	4,5	4,5
Trzecia <i>Third</i>	5,4	5,5	5,6	5,7	5,6
Czwarta <i>Fourth</i>	6,5	6,5	6,6	6,7	6,7
Piąta <i>Fifth</i>	7,7	7,7	7,7	7,8	7,8
Szósta <i>Sixth</i>	8,9	8,9	8,9	9,0	9,1
Siódma <i>Seventh</i>	10,4	10,4	10,3	10,4	10,5
Ósma <i>Eight</i>	12,5	12,4	12,1	12,3	12,3
Dziewiąta <i>Ninth</i>	15,5	15,4	15,1	15,1	15,2
Dziesiąta <i>Tenth</i>	26,6	26,5	26,9	26,3	26,1
PRACOWNICY <i>EMPLOYEES</i>					
Pierwsza <i>First</i>	3,0	3,1	3,2	3,2	3,1
Druga <i>Second</i>	4,6	4,6	4,7	4,7	4,7
Trzecia <i>Third</i>	5,5	5,6	5,7	5,7	5,7
Czwarta <i>Fourth</i>	6,5	6,5	6,6	6,7	6,6
Piąta <i>Fifth</i>	7,4	7,5	7,6	7,7	7,7
Szósta <i>Sixth</i>	8,6	8,7	8,8	8,9	8,8
Siódma <i>Seventh</i>	10,0	10,1	10,1	10,2	10,3
Ósma <i>Eight</i>	12,0	12,1	12,0	12,2	12,2
Dziewiąta <i>Ninth</i>	15,2	15,3	15,1	15,2	15,2
Dziesiąta <i>Tenth</i>	27,3	26,5	26,3	25,5	25,7
EMERYCI I RENCISCI <i>RETIREEES AND PENSIONERS</i>					
Pierwsza <i>First</i>	3,1	3,0	3,2	3,1	3,1
Druga <i>Second</i>	4,9	4,9	5,1	5,1	5,1
Trzecia <i>Third</i>	6,2	6,2	6,4	6,5	6,5
Czwarta <i>Fourth</i>	7,5	7,4	7,5	7,6	7,6
Piąta <i>Fifth</i>	8,6	8,6	8,6	8,7	8,7
Szósta <i>Sixth</i>	9,8	9,8	9,7	9,8	9,9
Siódma <i>Seventh</i>	11,3	11,1	10,9	11,0	11,1
Ósma <i>Eight</i>	12,8	12,7	12,4	12,5	12,5
Dziewiąta <i>Ninth</i>	14,9	15,0	14,7	14,7	14,7
Dziesiąta <i>Tenth</i>	21,0	21,5	21,4	21,0	20,8

ANEKS VI

PUBLIKACJE GUS Z LAT 1999-2010 ZAWIERAJĄCE WYNIKI BADANIA BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH

1. „Budżety gospodarstw domowych” (publikacja wydawana corocznie), seria: Informacje i opracowania statystyczne GUS; publikacja w formie papierowej, CD oraz w Internecie (www.stat.gov.pl)
2. M. Fall, D. Varger, A. Szukiełojć-Bieñkuńska: “Porównanie warunków życia we Francji i w Polsce (Conditions de hien en France et en Pologne)”, GUS, Warszawa 2000
3. Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej
4. Mały Rocznik Statystyczny
5. Rocznik Statystyczny Województw
6. Rocznik Statystyczny Rolnictwa
7. Sytuacja gospodarstw domowych w .... r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych (Notatka analityczna, coroczna)
8. Anna Szukiełojć-Bieñkuńska: „Ubóstwo w Polsce. Zasięg i społeczne zróżnicowanie” w „Księga Ubogich” , Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, 2009
9. Anna Szukiełojć-Bieñkuńska: „Pomiar ubóstwa i wykluczenia społecznego w urzędowej statystyce polskiej. Dotychczasowe podejście i jego adaptacja do wymogów Unii Europejskiej” w „Pomiar ubóstwa , zmiany koncepcji i ich znaczenie” IPISS, 2008
10. „Warunki życia ludności” (w latach 1999, 2000, 2001, 2002), seria: Studia i analizy statystyczne GUS, Warszawa
11. „Warunki życia ludności Polski w latach 2004-2005”, GUS, Warszawa 2007 r.

DZIAŁ 5. ZAKUPY NA KREDYT NA POTRZEBY GOSPODARSTWA ROLNEGO

Lp.	Symbol		Data	Nazwa artykułu	Jed- nostka miary (kg, l, szt., m ³ , kWh)	Ilość		Całkowita wartość towaru		Wysokość kredytu		Wpłata gotówkowa		Zakup przez Inter- net (jeśli tak – wpi- sać 1)
	niepieniężnej formy pozyskania	rozchodu				7	8	9	10	11				
											zł	gr	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
99	<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>													

**DZIAŁ 6. ARTYKUŁY I USŁUGI POBRANE NA POTRZEBY GOSPODARSTWA DOMOWEGO
Z GOSPODARSTWA ROLNEGO, DZIAŁALNOŚCI PROWADZONEJ NA WŁASNY
RACHUNEK ORAZ PRZEKAZANE DARY Z GOSPODARSTWA ROLNEGO**

W dziale tym prosimy notować wartość wszystkich artykułów i usług pobranych z gospodarstwa rolnego lub działalności prowadzonej na własny rachunek.

W sytuacji gdy korzystają Państwo z produktów pochodzących z użytkowanego gospodarstwa rolnego, prosimy o zanotowanie ich ilości i wartości ustalonej szacunkowo, zgodnie z cenami obowiązującymi na Państwa terenie. Chodzi tu nie tylko o warzywa, owoce, mleko, zboże, ale także o przetwory z mleka, mięsa i mąki (np.: ser, śmietana, kielbasa, szynka, chleb). W przypadku przetworów owocowych lub warzywnych przeznaczonych do spożycia w gospodarstwie domowym należy ich spożycie rejestrować w momencie sporządzania przetworów jako ilości danego gatunku owoców (warzyw) pobranych do ich wyrobu. Wyjątkiem są:

— mrożonki owocowe lub warzywne, które należy rejestrować w momencie pobrania do spożycia;

— kapusta przeznaczona na zakwaszenie, którą należy rejestrować w momencie pobrania do spożycia jako kapustę kwaszoną.

W rubrykach 8 i 9 należy wpisywać artykuły pobrane z użytkowanego gospodarstwa rolnego, przy czym w rubryce 8 artykuły pobrane na potrzeby badanego gospodarstwa domowego, a w rubryce 9 artykuły pobrane na potrzeby innego gospodarstwa domowego (przekazane dary).

W rubryce 10 należy wpisywać artykuły pobrane z prowadzonej działalności na własny rachunek na potrzeby badanego gospodarstwa domowego.

W dziale tym należy wykazać również artykuły żywnościowe pożyczone od innego gospodarstwa z przeznaczeniem na spożycie w gospodarstwie domowym, które zostaną zwrócone z użytkowanego gospodarstwa rolnego. Nie należy natomiast rejestrować zwrotu pożyczonych artykułów osobom spoza gospodarstwa domowego oraz pożyczek w naturze udzielonych przez gospodarstwo domowe osobom spoza gospodarstwa domowego.

— PRZYKŁAD —

Lp.	Symbol		Data	Nazwa artykułu	Jednostka miary (kg, l, szt., kWh, m ³)	Ilość	Pobrane z użytkowanego gospodarstwa rolnego				Pobrane z prowadzonej działalności na własny rachunek na potrzeby badanego gospodarstwa domowego	
	niepieniężnej formy pozyskania	rozchodu					na potrzeby badanego gospodarstwa domowego		na potrzeby innego gospodarstwa domowego (przekazane dary)			wartość
							zł	gr	zł	gr		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
			9.07	jabłka	kg	5,00	7	50				
2				pranie dywanów	—	—				60 00		
3				usługi adwokackie	—	—				1000 00		
4			11.07	pomidory pożyczone od sąsiada	kg	3,00	9	00				
5				pierze	—	—			100 00			
6				jaja	szt.	20,00			8 00			
7			14.07	szynka wieprzowa	kg	0,25				8 99		
8				kielbasa wieprzowa sucha	kg	2,00	28	00				
9			15.07	buty damskie	—	—				150 00		
99				<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>								

**DZIAŁ 6. ARTYKUŁY I USŁUGI POBRANE NA POTRZEBY GOSPODARSTWA DOMOWEGO
Z GOSPODARSTWA ROLNEGO, DZIAŁALNOŚCI PROWADZONEJ NA WŁASNY
RACHUNEK ORAZ PRZEKAZANE DARY Z GOSPODARSTWA ROLNEGO**

Lp.	Symbol		Data	Nazwa artykułu	Jednostka miary (kg, l, szt., kWh, m ³)	Ilość	Pobrane z użytkowanego gospodarstwa rolnego				Pobrane z prowadzonej działalności na własny rachunek na potrzeby gospodarstwa domowego		
	niepieniężnej formy pozyskania	rozchodu					na potrzeby badanego gospodarstwa domowego		na potrzeby innego gospodarstwa domowego (przekazane dary)			z prowadzonej działalności na własny rachunek na potrzeby badanego gospodarstwa domowego	
							zł	gr	zł	gr		zł	gr
1	2	3	4	5	6	7	wartość				10		
							zł	gr	zł	gr	zł	gr	
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
99													
<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>													

DZIAŁ 7. PRZYCHODY PIENIĘŻNE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

W dziale tym prosimy wpisywać wszelkie kwoty pieniężne, jakie wpłynęły w bieżącym miesiącu do gospodarstwa domowego, tzn.:

- dochody z pracy najemnej (netto);
  - dochody (netto) ze świadczeń społecznych (np.: emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zapomogi z opieki społecznej, stypendia);
  - dochody z pozarolniczej działalności prowadzonej na własny rachunek, przeznaczone na utrzymanie gospodarstwa domowego i podejmowane inwestycje nieprodukcyjne (np.: budowę domu, zakup samochodu, działki letniskowej);
  - przychody ze sprzedaży produkcji rolnej (roślinnej i zwierzęcej);
  - wygrane w grach hazardowych, konkursach itp.;
  - sumy pieniężne otrzymane w darze, otrzymane alimenty, odszkodowania;
  - dochody z tytułu wynajmu mieszkania, pokoju, garażu lub innego lokalu po odjęciu kosztów związanych z utrzymaniem lokalu, ale bez pomniejszenia o podatek dochodowy;
  - zaciągnięte kredyty i pożyczki gotówkowe z banku lub innej instytucji oraz od osób prywatnych;
  - podjęte oszczędności, oszczędki, dywidendy;
  - przychody ze sprzedaży majątku (np.: samochodu, mieszkania, pralki, telewizora).
- Prosimy podawać kwoty otrzymane w formie gotówki oraz jako przelew na Rachunek Oszczędnościowo-Rozliczeniowy lub inny rachunek bankowy. Uzyskane wynagrodzenia, emerytury lub inne dochody prosimy podawać netto, czyli po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Obowiązania te prosimy zapisywać w Dziale 2 – rozchody gospodarstwa domowego. Wykazywane wynagrodzenie za pracę nie powinno być pomniejszone o kwoty potrąceń dokonywanych z pensji przez zakład pracy (np.: spłata pożyczki z PKZP lub SKOK, dobrowolna składka ubezpieczeniowa od NW). Kwoty te powinny być zarejestrowane w Dziale 2.

— PRZYKŁAD —

Lp.	Nr osoby z kol. 0 Dz. 4 BR-01a	Symbol przychodu	Data	Kto otrzymał pieniądze	Określenie przychodu	Wysokość przychodu	
						zł	gr
1	2	3	4	5	6	7	
1	*	900001	*****	*****	pozostałość gotówki z poprzedniego miesiąca	89	50
2			2.07	Zofia	wynagrodzenie z pracy stałej (netto)	1102	80
3				Zofia	zasiłek rodzinny	68	00
4			4.07	Jan	dochód z pracy na własny rachunek przeznaczony na gospodarstwo domowe	1350	00
5			6.07	Adam	pożyczka z banku na gospodarstwo rolne	4500	00
6				Anna	emerytura krajowa (netto)	875	20
7			10.07	Piotr	prezent od babci (gotówka)	500	00
8			12.07	Adam	sprzedaż kurcząt	480	00
9			14.07	Agata	wygrana w konkursie radiowym	300	00
10			15.07	Zofia	dochód z wynajmu mieszkania	400	00
99					<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>		

DZIAŁ 7. PRZYCHODY PIENIĘŻNE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Lp.	Nr osoby z kol. 0 Dz. 4 BR-01a wpisuje ankieter	Symbol przychodu	Data	Kto otrzymał pieniądze	Określenie przychodu	Wysokość przychodu	
						zł	gr
1			4	5	6	7	
1	*	900001	*****	*****	pozostałość gotówki z poprzedniego miesiąca		
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
99					<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>		

BADANIE BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH
INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE O GOSPODARSTWIE DOMOWYM

BR-04
----

w . . . . . kwartale 2010 roku

Dział 1. DANE IDENTYFIKACYJNE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

1. Symbol województwa	2. Numer gospodarstwa domowego	3. Numer losowy
------------------------------	---------------------------------------	------------------------

Dział 2. WYPOSAŻENIE GOSPODARSTWA DOMOWEGO W WYBRANE DOBRA TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA I NIERUCHOMOŚCI

Proszę podać liczbę użytkowanych przez Pana(i) gospodarstwo domowe dóbr trwałego użytkowania i nieruchomości.

Wyszczególnienie		Liczba	Wyszczególnienie		Liczba
0		1	0		1
01	odbiornik telewizyjny	kineskopowy	22	telefon komórkowy	prywatny
02		inny	23		służbowy
03	urządzenie do odbioru TV satelitarnej lub kablowej		24	pralka i wirówka elektryczna	
04	zestaw kina domowego		25	pralka automatyczna	
05	zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (wieża)		26	odkurzacz elektryczny	
06	radio lub radiomagnetofon		27	chłodziarka	
07	radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych		28	zamrażarka	
08	odtwarzacz MP3		29	kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną	
09	odtwarzacz płyt kompaktowych		30	kuchenka mikrofalowa	
10	magnetowid, odtwarzacz		31	robot kuchenny	
11	odtwarzacz DVD		32	zmywarka do naczyń	
12	kamera wideo		33	maszyna do szycia	
13	aparat fotograficzny	cyfrowy	34	rower (bez dziecięcego)	
14		inny	35	motocykl, skuter, motorower	
15	komputer osobisty		36	samochód osobowy	prywatny
16	w tym laptop		37		służbowy
17	komputer	z dostępem do Internetu	38	garaż	
18		w tym z dostępem szerokopasmowym	39	domek letniskowy	
19		bez dostępu do Internetu	40	działka rekreacyjna	
20	drukarka		41	Razem	
21	telefon stacjonarny				

Dział 3. ROZCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO W ..... KWARTALE

Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Wartość		Forma pozyskania wartości niepieniężnych: 1 – pobrane z gospodarstwa rolnego 2 – pobrane z działalności na własny rachunek 3 – otrzymane z pracy najemnej 4 – inne otrzymane bezpłatnie (np. od innego gospodarstwa domowego, instytucji charytatywnych) 5 – zaciągnięty kredyt bezgotówkowy 6 – zakupione przy użyciu karty kredytowej
		pieniężna [zł]	niepieniężna [zł]	
0	1	2	3	4
01 Ubioły skórzane i futrzane z futer naturalnych – męskie	031212			
02 Ubioły skórzane i futrzane z futer naturalnych – damskie	031222			
03 Ubioły skórzane i futrzane z futer naturalnych – dziecięce	031232			
04 Materiały do konserwacji mieszkania lub domu	043111			
05 Usługi związane z konserwacją mieszkania lub domu	043211			
06 Meble i elementy meblarskie	051111			
07 Dywany i wykładziny podłogowe	051211			
08 Chłodziarki, zamrażarki i chłodziarko-zamrażarki	053111			
09 Urządzenia do prania, suszenia, zmywania	053121			
10 Urządzenia do utrzymania czystości w mieszkaniu	053151			
11 Usługi lekarskie	062111			
12 Usługi stomatologiczne	062211			
13 Usługi laboratoriów medycznych i pracowni rentgenowskich	062311			
14 Usługi medyczne pomocnicze i medycyny niekonwencjonalnej	062321			
15 Usługi szpitalne	063111			
16 Usługi sanatoryjne	063112			
17 Samochody nowe	071111			

Dział 3. ROZCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO W ..... KWARTALE (dokończenie)

Wyszczególnienie		Symbol rozchodu	Wartość		Forma pozyskania wartości niepieniężnych: 1 – pobrane z gospodarstwa rolnego 2 – pobrane z działalności na własny rachunek 3 – otrzymane z pracy najmnej 4 – inne otrzymane bezpłatnie (np. od innego gospodarstwa domowego, instytucji charytatywnych) 5 – zaciągnięty kredyt bezgotówkowy 6 – zakupione przy użyciu karty kredytowej
			pieniężna [zł]	niepieniężna [zł]	
0		1	2	3	4
18	Samochody używane	071121			
19	Pojazdy motorowe jednośladowe	071211			
20	Rowery	071311			
21	Magnetofony i radiomagnetofony	091112			
22	Odtwarzacze płyt kompaktowych, odtwarzacze MP3	091113			
23	Zestawy sprzętu do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku	091114			
24	Odbiorniki telewizyjne	091121			
25	Magnetowidy, odtwarzacze wideo, DVD	091122			
26	Zestawy sprzętu do odbioru, nagrywania i odtwarzania obrazu, kino domowe	091123			
27	Sprzęt fotograficzny i kinematograficzny	091211			
28	Sprzęt informatyczny, kalkulatory, maszyny do pisania	091311			
29	Turystyka zorganizowana w kraju	096111			
30	Turystyka zorganizowana za granicą	096112			
31	Turystyka zorganizowana dla dzieci	096113			
32	Zakwaterowanie	112111			
33	Pozyskanie budynków i budowli na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą	151111			
34	Pozyskanie ziemi na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą	152111			
35	Wydatki za granicą (poza turystyką)	133111			
36	Wydatki za granicą na turystykę	133112			
37	Razem	X			X

Dział 4. PRACA NAJEMNA

1. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego pracował najemnie w kraju w badanym kwartale?	• tak	1	→ BR-05
	• nie	2	

2. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego np. emeryt, rencista, osoba w okresie wypowiedzenia pracy korzystał z ulg lub otrzymywał bezpłatnie w badanym kwartale różnego rodzaju artykuły od byłego pracodawcy?	• tak	1	→ BR-05
	• nie	2	

Uwagi ankietera:

Numer ankietera - -

Sporządził(a) .....
(imię i nazwisko ankietera) *(data)*

Sprawdził(a) .....
(imię i nazwisko inspektora) *(data)*

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa
BADANIE BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH
DOCHODY W NATURZE Z PRACY NAJEMNEJ

www.stat.gov.pl

BR-05

w ..... kwartale 2010 roku

Dział 1. DANE IDENTYFIKACYJNE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

1. Symbol województwa	2. Numer gospodarstwa domowego	3. Numer losowy
-----------------------	--------------------------------	-----------------

Dział 2. DOCHODY W NATURZE Z PRACY NAJEMNEJ

Kwestionariusz wypełniamy dla osób, które pracują najemnie lub pracowały najemnie i są np. na emeryturze, rencie, w okresie wypowiedzenia (BR-04, dział 4, pytanie 1 lub 2, zakreślono symbol 1).

W pytaniach 1 – 12 proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol, a następnie postępować zgodnie z poleceniami.

1. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z ulgowych lub bezpłatnych usług transportowych zapewnionych przez pracodawcę?	• tak	1
	• nie	2 → pyt.2

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu oraz wypełnić kolumny 2 – 6.

Czy pracodawca opłacił:	Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę		
					w zł		
0	1	2	3	4	5	6	
Usługi transportowe – razem	01	X	X	X	X	1	
w tym:	paliwo do samochodu służbowego wykorzystywanego prywatnie:	benzyna	02	072211	X	l	
		olej napędowy	03	072212	X	l	
		gaz ciekły	04	072213	X	l	
		pozostałe	05	072214	X	l	
	garaż, miejsce parkingowe dla samochodu prywatnego w godzinach pracy	06	072411	X	godz.		
	bilety (jednorazowe, miesięczne, kwartalne) na przejazdy:	kolejowe	07	073111			
		autobusowe (poza miejskimi)	08	073212			
		metrem, tramwajem	09	073112			
		autobusem	10	073211			
	bilety (jednorazowe, miesięczne, kwartalne) na przejazdy komunikacją miejską:	taksówką	11	073213			
		mieszanymi środkami komunikacji	12	073511			
	przejazdy środkami transportu zakładowego	13					
inne:		14					
		15					
		16					

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 1-l; 2-km; 3-szt.; 4 -bilety okresowe w szt.; 5-godz.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 02 do 16 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

2. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z ulgowych lub bezpłatnych usług mieszkaniowych, artykułów opałowych zapewnionych przez pracodawcę?

• tak 1
• nie 2 → pyt. 3

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 3 – 6.

Czy pracodawca opłacił:	Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
					w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}
0	1	2	3	4	5	6
Wydatki poniesione z tytułu użytkowania domu, garażu, miejsca do parkowania związane z pierwszym lub kolejnymi domami – razem	01	X	X	X	X	1
zaopatrywanie w zimną wodę	02	044111	X	m ³		
usługi kanalizacyjne (szambo)	03	044311	X	m ³		
zaopatrywanie w wodę łącznie z usługami kanalizacyjnymi (wypełnić wówczas, jeśli wiersze 02 i 03 nie zostały wypełnione)	04	044112	X	m ³		
wywóz nieczystości (śmieci)	05	044211	X	X	X	
koszty zarządu i administracji nieruchomości – mieszkanie	06	044411	X	X	X	
koszty zarządu i administracji nieruchomości – garaż	07	044412	X	X	X	
pozostałe usługi związane z zamieszkiwaniem (np. konserwacja windy, anteny zbiorczej)	08	044413	X	X	X	
energię elektryczną	09	045111	X	kWh		
gaz ziemny	10	045211	X	m ³		
gaz ciekły	11	045221	X	l		
w tym: artykuły opałowe:	węgiel kamienny	12	045411	X	kg	
	koks	13	045412	X	kg	
	drewno opałowe	14	045413	X	m ³	
	paliwa płynne	15	045311	X	l	
	pozostałe artykuły opałowe	16	045414	X	kg	
ciepłą wodę	17	045511	X	m ³		
centralne ogrzewanie	18	045512	X	X	X	
opłata(y) (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona(e) przez najemcę lub podnajemcę za użytkowanie:	pierwszego domu	19	041111	X	X	X
	drugiego i kolejnych domów	20	041211	X	X	X
opłata(y) (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona(e) przez najemcę lub podnajemcę za użytkowanie garażu(y) lub miejsc do parkowania związanych z:	pierwszym domem	21	041112	X	X	X
	drugim i kolejnymi domami	22	041212	X	X	X
inne:		23		X		
		24		X		
		25		X		

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 1-l; 6-m³; 7-kWh; 8-kg.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 02 do 25 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

3. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z ulgowych lub bezpłatnych usług opieki zdrowotnej zapewnionych przez pracodawcę (usługi świadczone przez zakładową bądź pozazakładową służbę zdrowia)?

• tak **1**
• nie **2** → pyt. 4

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 4 – 6.

Czy pracodawca opłacił:	Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary	Ilość (liczba usług, z których skorzystano)	Wartość opłacona przez pracodawcę	
					w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ⁹⁾
0	1	2	3	4	5	6
Usługi z zakresu ochrony zdrowia – razem	1	X	X	X	X	1
w tym:	usługi lekarskie	2	062111	X	X	
	usługi stomatologiczne	3	062211	X	X	
	usługi laboratoriów medycznych i pracowni rtg	4	062311	X	X	
	usługi medyczne pomocnicze i medycyny niekonwencjonalnej	5	062321	X	X	
	inne:	6		X	X	
		7		X	X	
8		X	X			

Uwagi ankietera:

4. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania ze służbowego telefonu komórkowego w celach prywatnych lub korzystał z opłaconego przez pracodawcę stacjonarnego telefonu domowego?

• tak **1**
• nie **2** → pyt. 5

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 3 – 6.

Czy pracodawca opłacił:	Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
					w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ⁹⁾
0	1	2	3	4	5	6
Usługi telekomunikacyjne – razem	1	X	X	X	X	1
w tym:	rozmowy prywatne ze służbowego telefonu komórkowego	2	083113	X	min.	
	rozmowy prywatne ze służbowego telefonu stacjonarnego	3	083111	X	min.	
	inne (np. abonament, połączenia internetowe itp.):	4		X		
		5		X		
		6		X		

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 3-szt.; 12-min.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 2 do 8 w pytaniu 3 i od 2 do 6 w pytaniu 4 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

5. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z ulgowych lub bezpłatnych wyjazdów rekreacyjnych i rozrywek kulturalnych zapewnionych przez pracodawcę?

- tak **1**
- nie **2** → pyt. 6

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu oraz wypełnić kolumny 2 – 6.

Czy pracodawca opłacił:			Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość (wykorzystanych: zajęć, godzin, biletów, dni)	Wartość opłacona przez pracodawcę	
0			1	2	3	4	5	6
Wyjazdy rekreacyjne i rozrywki kulturalne – razem			01	X	X	X	X	1
w tym:	zajęcia sportowe:	basen	02	094111				
		gimnastyka	03					
		siłownia	04					
		inne	05					
	bilety:	do kina	06	094211		szt.		
		do teatru	07			szt.		
	wyjazdy turystyczne:	krajowe	08	096111		dni		
		zagraniczne	09	096112		dni		
	turystryka zorganizowana dla dzieci (obozy i kolonie)	10	096113					
	inne (np. bilety do muzeum, galerii, na koncert itp.):	11						
		12						
		13						

Uwagi ankietera:

6. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z ulgowego lub bezpłatnego szkolenia/nauki zorganizowanego lub sfinansowanego przez pracodawcę i przydatnego/ej również poza aktualnie wykonywaną pracą zawodową?

- tak **1**
- nie **2** → pyt. 7

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 2, 4 – 6.

Czy pracodawca opłacił:			Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary	Ilość (liczba godzin kursu)	Wartość opłacona przez pracodawcę	
0			1	2	3	4	5	6
Szkolenia/naukę – razem			1	X	X	X	X	1
w tym:	szkolenia/kursy:	języków obcych	2	105111		X		
		komputerowe	3			X		
		pozostałe	4			X		
	studia	5	104111		X	X		
	inne:		6			X		
			7			X		
			8			X		

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 3-szt.; 5-godz.; 9-liczba wejść; 10-dni.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 02 do 13 w pytaniu 5 i od 2 do 8 w pytaniu 6 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

7. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego miał w kwartale badania opłacone przez pracodawcę ubezpieczenie? • tak 1 • nie 2 → pyt. 8

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 2, 5 – 6.

Czy pracodawca opłacił:		Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
						w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{a)}
0		1	2	3	4	5	6
Ubezpieczenia – razem		1	X	X	X	X	1
w tym:	ubezpieczenia związane ze zdrowiem (m.in. ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków)	2	125311		X	X	
	inne:	3			X	X	
		4			X	X	
		5			X	X	

Uwagi ankietera:

8. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z posiłków, napojów bezalkoholowych itp. zapewnionych przez pracodawcę? • tak 1 • nie 2 → pyt. 9

Uwaga:

Nie należy wpisywać posiłków/napojów zapewnionych przez pracodawcę ze względu na aktualnie wykonywane czynności służbowe, np. wyżywienia podczas wyjazdu służbowego oraz posiłków i napojów dostarczanych przez pracodawcę w związku ze szkodliwymi warunkami pracy (np. posiłki regeneracyjne). Artykuły te należy jednak wpisać w przypadku, gdy zostały one spożyte przez respondenta lub jego rodzinę poza miejscem pracy (np. w domu).

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 2 – 6.

Czy pracodawca opłacił:		Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
						w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{a)}
0		1	2	3	4	5	6
Posiłki, napoje itp. – razem		01	X	X	X	X	1
w tym:	posiłki:	obiady	02	111.....		szt.	
		inne (np. śniadania, kolacje)	03	111.....		szt.	
		napoje:	woda mineralna	04	012211	X	l
	herbata		05	012121	X	kg	
	kawa		06	012111	X	kg	
	sok owocowy		07	012231	X	l	
	sok warzywny		08	012241	X	l	
	sok owocowo-warzywny		09	012999	X	l	
	inne napoje bezalkoholowe		10	012221	X	l	
	inne:		11				
		12					
		13					

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 1-l; 3-szt.; 8-kg.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 2 do 5 w pytaniu 7 i od 02 do 13 w pytaniu 8 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

9. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego otrzymał w kwartale badania od pracodawcy odzież, obuwanie lub inne artykuły, które można wykorzystać również poza pracą?	• tak	1	→ pyt. 10
	• nie	2	

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 3 – 6.

Czy pracodawca opłacił:		Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
						w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}
0		1	2	3	4	5	6
Odzież, obuwanie i inne artykuły – razem		1	X	X	X	X	1
w tym:	ubioiry z tkanin, dzianin itp.:	damskie	2	031221	X	szt.	
		męskie	3	031211	X	szt.	
	obuwanie:	damskie	4	032121	X	para	
		męskie	5	032111	X	para	
	inne (np. fartuchy, rękawiczki):		6		X		
			7		X		
teczki, torby		8	123211	X	szt.		

Uwagi ankietera:

10. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał poza pracą w kwartale badania ze środków czystości lub pielęgnacyjnych zapewnianych przez pracodawcę?	• tak	1	→ pyt. 11
	• nie	2	

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 3 – 6.

Czy pracodawca opłacił:		Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
						w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}
0		1	2	3	4	5	6
Środki czystości lub pielęgnacyjne – razem		1	X	X	X	X	1
w tym:	środki czystości:	artykuły związane z czyszczeniem i utrzymaniem mieszkania i jego wyposażenia	2	056111	X		
		pozostałe środki czyszczące	3	056112	X		
	środki pielęgnacyjne:	środki do higieny osobistej	4	121311	X		
		wyroby kosmetyczne i perfumeryjne	5	121312	X		
	inne (np. ręczniki):		6		X		
			7		X		
		8		X			

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 3-szt.; 11-para (pytanie 9) i 1-; 3-szt.; 8-kg (pytanie 10).

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 2 do 8 w pytaniu 9 i w pytaniu 10 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

11. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego otrzymał w kwartale badania od pracodawcy paczkę okolicznościową?

• tak **1**
• nie **2** → pyt.12

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 3 – 6.

Czy pracodawca opłacił:	Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
					w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}
0	1	2	3	4	5	6
Paczki okolicznościową – razem	01	X	X	X	X	1
w tym:						
wyroby ciastkarskie	02	011141	X	kg		
wyroby cukiernicze	03	011841	X			
czekolada	04	011831	X			
pozostałe wyroby cukiernicze	05	011861	X			
wędliny (wpisać nazwę wyrobu):	06		X			
	07		X			
	08		X			
owoce (wpisać nazwę):	09		X			
	10		X			
	11		X			
kawa	12	012111	X		l	
herbata	13	012121	X			
kakao, czekolada w proszku	14	012131	X			
napoje alkoholowe:						
wina	15	021211	X			
wyroby spirytusowe i likiery	16	021111	X			
pozostałe napoje alkoholowe	17	021221	X			
piwo	18	021311	X			
zabawki	19	093111	X	szt.		
książki przeznaczone do celów pozazawodowych	20	095.....	X			
kalendarze	21	095312	X			
inne:						
	22		X			
	23		X			
	24		X			
	25		X			
	26		X			
	27		X			

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 1-l; 3-szt.; 8-kg.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 02 do 27 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

12. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego otrzymał w kwartale badania nieodpłatnie lub zakupił po obniżonej cenie wyroby produkowane lub sprzedawane przez pracodawcę albo skorzystał z innego rodzaju dóbr lub usług oferowanych przez pracodawcę?

- tak 1
- nie 2 → STOP

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę wpisać nazwę wyrobu lub usługi, symbol rozchodu, jednostkę miary i ilość (lub X, jeśli brak) oraz odpowiednie wartości.

Jeżeli towar lub usługę gospodarstwo otrzymało całkowicie bezpłatnie w kolumnie 6 należy wpisać „0”.

Jakie to były wyroby lub usługi:		Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość rynkowa wyrobu lub usługi	Kwota wydatkowana przez respondenta
0		1	2	3	4	5	6
Razem		1	X	X	X	X	
w tym:		2	X				
		3	X				
		4	X				
		5	X				
		6	X				

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 1-l; 2-km; 3-szt.; 4-bilety okresowe w szt.; 5-godz.; 6-m³; 7- kWh; 8-kg; 9-liczba wejść; 10-dni; 11-para; 12-min; 13-m.

Numer ankietera

□ - □□ - □□□□

Sporządził(a) .....
(imię i nazwisko ankietera) (data)

Sprawdził(a) .....
(imię i nazwisko inspektora) (data)

Bibliografia

1. Budżety gospodarstw domowych w 2008 r. GUS, Warszawa 2009
2. „Metodyka badania budżetów gospodarstw domowych” GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 1999
3. „Instrukcja organizacyjno-metodologiczna do badania budżetów gospodarstw domowych na lata 2010-2012”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 2009
4. „Klasyfikacja spożycia indywidualnego według celu do badania budżetów gospodarstw domowych (COICOP/HBS) na lata 2009-2012”, GUS, Departament Pracy i Warunków Życia, Warszawa 2009
5. „Instrukcja organizacyjno-metodologiczna do badania budżetów gospodarstw domowych na lata 2005-2008”, GUS, Departament Statystyki Społecznej, Warszawa 2004
6. „Klasyfikacja spożycia indywidualnego według celu do badania budżetów gospodarstw domowych (COICOP/HBS) na lata 2005-2008”, GUS, Departament Statystyki Społecznej, Warszawa 2004
7. „Instrukcja organizacyjno-metodologiczna do badania budżetów gospodarstw domowych na lata 2001-2004”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 2000
8. „Klasyfikacja spożycia indywidualnego według celu do badania budżetów gospodarstw domowych (COICOP/HBS) na lata 2001-2004”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 2000
9. „Instrukcja dotycząca organizacji i sprawozdawczości z badania budżetów gospodarstw domowych metodą rotacji miesięcznej w latach 1997-2000”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa, 1996
10. „Klasyfikacja przychodów i rozchodów BBR/SRN na lata 1997 -2000”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa, 1996
11. Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2008, GUS, Warszawa 2009
12. Kordos Jan „Dokładność danych w badaniach społecznych” GUS, Warszawa 1987
13. Kordos Jan „Jakość danych statystycznych”, PWE, Warszawa 1988
14. Kordos Jan „Czterdzieści lat badań budżetów gospodarstw domowych w Polsce”, Wiadomości Statystyczne nr 7/1997, GUS i PTS Warszawa
15. „Metoda i organizacja badań budżetów gospodarstw domowych” GUS, Warszawa 1986r.

16. „Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010” Warszawa, grudzień 2009
17. Zasepa R. „Metoda reprezentacyjna” PWN, Warszawa 1972
18. Zasepa R. „Zarys metody reprezentacyjnej” Biblioteka Wiadomości Statystycznych, Warszawa 1991
19. „Household Budget Surveys In the EU Methodology and recommendations for harmonisation – 2003” Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg, 2003